

Livsknutar sid 2

Kyrkpressen

P2B

Torsdag 20.1.2011 • nr 3 • Lösnummer 1,10 €

John Sandberg

Drogrehabilitering i Hongkong:

14

Nytt liv bär frukt

Över 900 nyvalda:

Nu tar de över

sid 4 & 7

Sarah Tiainen

Vill inte vara elitkristen

sid 3

Kvinnobanken växer sid 20

Kriget 1918:

Gud som slagträ

sid 16

Sarah Tiainen

”Jag är lycklig över att ha funnit den plats som jag ska vara på just nu.”

- Pastor i metodistförsamlingen i Åbo.
- Gift med Tomas som studerar matematik och kemi.
- Sjunger gospel i Mrs Big Hill Singers med åtta andra.

Rolf af Hällström

– Jag är tacksam över mitt lutherska arv, säger Sarah Tiainen, i dag andra pastor i Metodistkyrkan i Åbo.

– Det var bra att bo utanför stan och tvingas cykla till skolan. Då hann jag fundera en hel del på livet, säger Sarah Tiainen. Hon är uppvuxen i Karleby och jobbar i dag i Betlehemskyrkan, metodistkyrkan som ligger undangömd mellan höghusen vid Tavastgatan i Åbo.

I praktiken är det en församling för studerande.

– Folk kommer och går, intervallet är fem år. Inte så många Åbobor är med, säger hon. Inte metodister heller, för den delen, det är inkomsterna från ett höghus och några lägenheter på annat håll som ger den ekonomiska grunden för församlingen med två pastorer och en städare som enda anställda.

När hon var femton år upplevde Tiainen en mycket konkret beröring från Guds sida. Hon cyklade hem med huvudet fullt av mörka tonårstankar om vem hon var och om hon dög och kände sig helt slut både psykiskt och fysiskt. Tillväxtsmärtor, säger hon i dag.

– Ingen kunde hjälpa mig och jag hade inte förtroendet för någon. Jag försökte med mamma också, men hon räckte inte till då. Den eftermiddagen suckade jag djupt, jag orkar inte längre ...

Himmelsk manual

Sedan gick händelserna som efter en himmelsk manual. Väl hemma tog hon fram Nya testamentet som hon fått av församlingen vid sin konfirmation.

– Som tur var det ingen hemma och jag slog på måfå upp och läste psalm 121.

Och insåg med en gång att hon inte var ensam. En sten föll från hennes axlar.

– En helt fysisk erfarenhet skulle jag vilja påstå, säger hon.

Trots barnabönerna kom hon från en icke-kyrklig bakgrund och upplevde att församlingsungdomarna var en hop tråkmän-sar. Så tråkiga att hon efter en dröm måste väcka sin mamma mitt i natten:

– Jag vill inte bli församlingsaktiv, de bara ber och läser Bibeln.

Förutfattade meningar, säger hon i dag: hon behövde en gemenskap och det var ”tråkmånsarna” som fick stå för den.

Sommarteolog i Karleby

Tiainen har smått förvånad

Rolf af Hällström

Sarah Tiainen sjöng redan som liten vid julfester tillsammans med sin morfar som var spelman och tog lektioner främst i pop och jazz i tonåren. I dag sjunger hon mest gospel och har uppträtt vid den judiska lövhyddohögtiden i Israel.

Hon gav upp sin lagiskhet

läst om föräldrakritiken mot sin skriftskolförsamling Karleby svenska. Hon blev berörd av undervisningen där.

– Men jag är mycket glad över att jag fick fundera i fred.

Själv har hon senare varit sommarteolog på Karleby församlings skriftskolläger.

– Nog ska folk veta vad kyrkan står för. Inte kan man tumma på det som kyrkan lär, säger hon och citerar sin tidigare förman, Karlebyherden Peter ”Peti” Kankkonen: ”Vi är här för att så frön. Gud tar hand om växten.”

Men ett medgivande gör hon om skriftskoltiden.

– Mamma var nog orolig för att de skulle försöka pressa mig till något slags trosavgörande.

Tydlig vägledning

Tiainen skulle bli läkare, pluggade biologi och ke-

mi i gymnasiet och sökte i Åbo in till cellbiologi, teologi och biokemi i den ordningen.

– När jag satt på inträdesförhöret var det som om jag aldrig hade läst biologi i mitt liv.

Vi ska utnyttja våra gudagivna gåvor till max och det gör man inte inom de gamla strukturerna.

Men när förhöret var över kom alla svaren för henne. En fascinerande upplevelse, minns hon.

Trots den övertydliga vägledningen tog det hen-

ne ett par år att bli du med de teologiska studierna. Under tiden gick hon med i kören *Voice of Triumph*, som leddes av Camilla Klockars, också hon från Karleby med samma andliga arv. Dessutom pastor i den församling där Tiainen nu är pastor.

– Jag hade aldrig stött på en kvinnlig präst förut.

Förekommande nåd

När Tiainen för fyra år sedan anställdes som församlingssekreterare var hon så illa tvungen att börja fundera seriöst på sin kallelse och på trosläran. Hon gick lekmannapredikantutbildningen inom metodistkyrkan och satte sig in i metodistkyrkans teologi.

– Och det visade sig vara precis så som jag tror, som min tro ser ut, utbrast hon förvånad.

Skillnaden jämfört med luthersk tradition är inte så stor. För bara en månad

sedan var hon nere i Kristuskyrkan i Helsingfors då metodister och lutheraner skrev under ett avtal där de så att säga teologiskt accepterar varandra. Själv skriver Tiainen utan vidare under den lutherska grundtesen ”samtidigt rättfärdig, samtidigt syndare”.

Men hon tycker att lutherdomen fastnar där. En kristen kan gå vidare och ”växa till i Kristus” som det heter. Själv har hon fått bearbeta sin lagiskhet, det där att på stubinen kunna säga att det här är helt gott och det där är helt ont.

– Vin var okej, men öl var absolut no-no, skrattar hon.

I henne fanns också bilden av en elitkristen, hängiven i bön och bibelläsning.

– Det här påtalade Gud, säger hon om det som i metodistiskt språk kallas helgelse. Hennes elitsträvan kunde ha blivit en destruk-

tiv livsförnekelse, medger hon nu.

– Gud introducerade mig till livet. Jag får njuta också av icke-kristnas sällskap.

Metodisterna talar nämligen om den förekommande nåden – Gud jobbar också med dem som står utanför de troende cirkelarna, ”prekristna” är den teologiska termen.

Debattera med Gud

Hennes huvudämne vid teologiska fakulteten var judaistik. Kunskapen om judisk kultur har visat henne att man kan ha olika åsikter om tron och debattera den på ett jämlikt sätt.

– I den judiska kulturen kan man debattera med Gud och ifrågasätta hans agerande. Man behöver inte heller förneka sina känslor och reaktioner.

När Tiainen – svartklädd och med svart hår – förkunnar att hon är mycket konservativ i sin bibelsyn säger en vit sockerbit i den svarta prästskjortan att det finns annat än Kokkolaarv i hennes teologiska bagage.

För henne säger skapelseberättelsen uttryckligen att Gud skapade man och kvinna jämlika. Med syndafallet kom ojämlikheten in och med den de strukturerer som i årtusenden förtryckt kvinnorna.

Hon ger en kort exeges över det hebreiska ord som säger att Gud gav kvinnan som en hjälpare.

– Hur det kan tolkas som ”underställd” är en gåta. Samma ord använder Bibeln bara när Gud hjälper en människa.

Klarar sig karlarna?

Det som gick snett i syndafallet – bland annat bristen på jämlikhet mellan könen – återställer Jesus när han upprättar skapelsen genom församlingen.

– Vi ska utnyttja våra gudagivna gåvor till max och det gör man inte inom de gamla strukturerna. Titta på kvalifikation i stället för på kön, säger hon, väl medveten om att kyrkan som skulle vara en förebild har hamnat på efterkälken.

Tiainen vet mycket väl att hon tillhör en generation av kvinnor som ”inte fanns för” – jämlik, utbildad och verksam på alla plan. Nu är det männen som har problem.

– Mannens identitet har baserats på den här ojämlikheten, säger hon och tillägger ett ”jag älskar män” med känsla och hoppas karlarna snart kommer på de förlösande orden och hittar sin nya identitet.

– Vi behövs tillsammans. I dag är församlingarna för kvinnliga och verksamheten för kvinnlig.

Konsten att älta rätt

May Wikström

I dagarna gör sig drygt niohundra frivilliga ansvarstagare i församlingarna hemmastadda på de platser som väljarna anförtrött dem. Många församlingar har ordnat välsignelseakter för de nyvalda i samband med årets första gudstjänster. De har samlats och knutit de första kontakterna, med varandra och med de anställda.

De förtroendevalda i församlingarna har nu fyra arbetsår framför sig. Somliga i skaran är gamla rävar i sammanhanget, andra är nya. I viss mån vet en del vad de har att vänta, men i andra avseenden är samtliga fyraårsresa i landet Kyrko-Byrokratien ny, spännande och utmanande för dem alla, oberoende av tidigare erfarenheter.

Den nyvalda skaran fördelar sig över tre olika organ, beroende på församlingens status.

Kyrkofullmäktige är den enskilda församlingens högsta beslutande organ. De förtroendevalda där godkänner församlingens budget och verksamhetsplan, och följer upp detta med att godkänna bokslut och verksamhetsberättelse. De fattar beslut om församlingens egendom och fastigheter, inrättar och drar in tjänster.

Av stiftets 64 församlingar hör 47 till en kyrklig samfällighet. Där utgör gemensamma kyrkofullmäktige den plats där många av de förtroendevalda i Borgå stift kommer att göra sin insats för att leda förvaltningen i samfälligheten. Församlingrådet är i det fallet det exklusiva förtroendeorganet för den enskilda församlingen, och

Jen Lindström

dit styr drygt 300 svenska ledamöter kosan.

Den evangelisk-lutheriska kyrkan har insett att aktiva lekmän behövs. I strategin för det svenska stiftet blickar man framåt mot ett 2015 där medlemmarna är "medvetna, motiverade och delaktiga" och där församlingarna bärs av "anställda, förtroendevalda och aktivt lekfolk gemensamt". Det är positivt.

Det ska erkännas utan omsvep: mycket av det som kommer att ligga framför de förtroendevalda är rutinartat och handlar om att godkänna och fastställa sådant som binds upp av strikta och ofta ganska rigida ramar. Den som vill visionera och ljuda högt och fritt, kan ibland krocka omilt mot en kyrklig byråkrati.

Men också den har sin gråa charm.

En av dem som suttit med i ett av dessa församlingråd, Närpes, under förra mandatperioden är Rita Nordström-Lytz. Hon sammanfattar sina erfarenheter i ett av bidragen i

Frimodig, den nyutkomna handboken för de förtroendevalda:

Kanske hade uppgiftens omfattning – om jag varit fullt medveten om den – skrämt bort mig? Jag, som bara ville göra en liten insats och ge mitt lilla arbetsbidrag, samtidigt som jag trodde på möjligheten att utveckla och vidga församlingens verksamhet.

I detta tysta, och många gånger ganska sega arbete hon nu ger över till nästa ansvarsbärare upptäckte hon en verklighet som bildar en skarp kontrast till polariserade debatter i strålkastarbelysning. Den drivs i bästa fall av en slags naturlag, som gör att skillnader och motsättningar sätts åt sidan – nej, inte försvinner! – men sätts åt sidan i den stund människor kavlar upp ärmarna för att utföra ett gemensamt arbete. Rita Nordström-Lytz sätter fingret på den i sitt bidrag:

(...) Konstellationer som liberal eller konservativ, man eller kvinna, sakkunnig el-

ler i saken oinsatt, ung eller gammal, har jag personligen inte erfart som relevanta. Vi har kors och tvärs i församlingrådet stött och ifrågasatt varandras synpunkter med syftet att nå så goda lösningar som möjligt. Vi har understött goda förslag, oberoende av vem som framställt dem. Vi har sällan grälat. Vi har i stället "ältat" våra beslut tills vi nått en gemensam slutsats, vilket inneburit att vi nästan aldrig röstat i någon fråga. I den mening tycker jag att församlingrådet fungerat fruktbart; vi har strävat efter att förstå varandras hållningar och därför också stått relativt eniga kring de beslut som fattats.

Konsensus i alla lägen är ingen universallösning. Men den ädla konsten att älta har sina poängar där människor och övertygelser möts, stöts och blöts.

Det mötet erbjuder alla att gå vidare, en aning klokare, en aning öppnare, en aning ödmjukare.

Det är vad den friska kyrkan handlar om.

Hennes kamp är över

May Wikström

I Facebookgruppen som Eveline Fadaye delar med Irina Antonova flödar kondoleanserna till de anhöriga. Hon är vittnesbördet om hur liv och död överträder protokoll och para-

grafer. Men hon är också ett allvarligt utropstecken: "Jag skäms över mitt hemland. Förlåt, Eveline!", skriver en av Fadayels försvarare.

Fader Heikki Huttunen noterar att det andliga arv hon lämnar efter sig till si-

na sex finländska barnbarn är den bästa matsäck någon kan få för sin livsresa.

I en tid när fostrare och arbetsliv värdesätter emotionell intelligens, hur kan rättstaden Finland sakna sådan? När jag blir gammal hoppas jag att det samhäl-

le jag lever i fortfarande har både individer och grupper som ser med hjärtat och handlar därefter.

Tack, Lintula, kyrkans ledare och alla andra som försvarat mänskliga värderingar.

Klipplet

Församlingarna är även finländs-svenskarnas identitet. Vi har en egen psalmbok, en egen tidning och egna församlingar som dessutom ofta har ett nära samarbete med församlingar.

Kyrkoherde i Karleby, Peter Kankonen, kommenterar i Österbottens tidning varför han tror att utträdena ur kyrkan är lägre i Borgå stift än överlag

Lär mig att lyssna på dem som inte ltycker som jag, för att ändra åsikt eller för att bli starkare i min överty-

gelse. Lär mig att vi tillsammans kan göra mer. Låt mig med glad förväntan se fram emot de beslut och det arbete som görs för din kyrka och vår församling. Och, Herre, hjälp mig att alltid vänta stora ting av dig.

Birgitta Jernvall Ingman från Ekenäs, skriver bön för de förtroendevalda i "Frimodig"

En annan, och på sikt mer oroande utveckling är att rädslan för terror skapar försiktigare samhällen. Man börjar medvetet eller omedvetet idka självrensning. I Holland förhands-

granskas manuskript inför offentliga föreläsningar vid universitetet, man vill inte ha överraskningar i till exempel religionsfrågor.

(...) Genom försiktighet försöker man att inte dra på sig ovälkommen uppmärksamhet. Attityden "är vi bara snälla så fixar det sig" håller på att vinna insteg i våra demokratier.

På den vägen uppnår terroristerna sina mål – också – och det är en stor fråga som diskuteras allt för lite i offentligheten.

Benita Mattsson-Eklund på ledarplats, Tidningen Åland, 7.1

Inkast

Patrik Hagman
är teolog

Lägg ner Kp-bloggarna!

Det är dags att lägga ner bloggfunktionen på Kp:s hemsida. Den gör mera skada än nytta – för Kyrkpressen och för kyrkan. Självklart skrivs det också mycket bra där. Risken är dock att både de som läser och framför allt de som skriver förleds att tro att kyrkan i första hand är något man ska ha åsikter om, snarare än något som vi som kristna tjänar.

Jag är inte emot bloggar, tvärtom. Problemet är kopplingen till Kyrkpressen. Överlag är det olyckligt att bloggandet i Svenskfinland har kommit att knytas till tidningar och mediahus – även bloggen.fi är i mitt tycke problematisk. Men det är inte den primära orsaken till att jag önskar att Kp inte tillät vem som helst att blogga på deras sidor.

Den primära orsaken är att jag ibland vill gå in på Kp:s hemsida av andra orsaker. Nu drar jag mig i det längsta för att göra det, för jag vet att jag alltid blir på dåligt humör. Den aldrig sinande strömmen elaka påhopp, trängsyntheter av alla de slag (från både liberalt och konservativt håll), halvtänkta tankar och trött polemik får mig att tappa lusten för allt vad kyrka heter.

Nu kunde man kanske säga att min motvilja beror på att jag inte vill se sanningen i vitögat, det vill säga den starka splittringen och polariseringen som finns i kyrkan. Men det är det som är min poäng, jag tror inte alls att Kp-bloggarna motsvarar verkligheten. Snarare är det så att de i många fall ytterst extrema och ovanliga ståndpunkter som samlas där skapar eller åtminstone förstärker bilden av denna starka polarisering.

Alla har givetvis rätt att blogga om vad de vill, men det finns ingen orsak att detta bör ske på Kp:s hemsida. Det behövs ingen särskild kyrklig bloggoför. Det fina med bloggar är just att man själv kan skapa en lista på bloggar som intresserar, i stället för att man som i konventionella medier tar emot det som bjuds. Nu utgör Kp:s bloggar en halvmesyr där man som läsare styrs, men inte av en redaktion med en linje, utan av vem som för stunden ropar högst.

Journalistik är konsten att komma för sent så tidigt som möjligt.

Stig Dagerman

Retar du upp dig på ting som är små så är du väl inte större än så.

Alf Henrikson

”Kyrkan behöver en teologi som är grundad på Bibeln.”

Stig-Olof Fernström

INSÄNDARE Adress: Kyrkpressen/opinion, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors, eller redaktionen@kyrkpressen.fi, eller per fax (09) 278 4138. Insändare måste föras med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. Obs! Insändarnas längd är högst 2000 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Kristendomen och intellektet

Professor Alister McGrath från Oxford är professor i teologins historia och har också en filosofie doktorsgrad i molekylär biofysik. Han är välkänd som apologet och har författat flera böcker. Han är en av dem som offentligt har utmanat den militanta ateisten Richard Dawkins, han med bl.a. ”Illusionen om Gud”. McGrath började sin akademiska karriär som ateist, men blev tvungen att ompröva sin inställning till Gud eftersom ateismen kändes intellektuellt undermålig.

Under mellandagarna före trettondagen var han huvudföreläsare på de årliga teologdagarna vid Finska Bibelinstitutet i Grankulla. Tillfället lockade en rekordpublik på över 250 personer.

I sina tre föredrag behandlade McGrath Bibeln och ateismen, Bibeln och vetenskapen samt Bibeln och teologin. En bärande

tanke i hans framställning var att man med vetenskapliga metoder varken kan påvisa Guds existens eller förneka den. Det är stor skillnad på en traditionell ateism som inte tror att Guds finns – och på en som definitivt tror att Gud inte existerar – något som kallats ”anti-teism” eller ”nyateism”. Det är utmärkande för denna militanta ateism att betrakta religionen som ett upphov till mycket ont. Dawkins använde sig av terrorangreppet i New York den 9.11.2001 för att angripa kristendomen! Mycket av nyateisternas religionskritik bygger på vetenskaplig forskning, men där ansåg McGrath att kritikerna överskred sina vetenskapliga gränser.

I samtalet efter föreläsningen kom det fram en intressant detalj: Om det alltså inte finns någon Gud – som ateisterna påstår – kan man fråga sig varför Bibelns Gud av dem anses

RADBYTET

Av Stig-Olof Fernström

så grym och tron på honom direkt skadlig? Om Han inte finns och alltså inte har uppenbarat sig i Bibeln, är Han skapad av människan. Vad bevisar detta i så fall om människan?

Kyrkan behöver en teologi som är grundad på Bi-

beln. McGrath betonade att teologin ger den helhetsbild som enskilda kristna och förkunnare behöver för att kunna placera in olika tankar och erfarenheter i sitt rätta sammanhang. Teologin strävar efter att sammanställa det man vet om Gud och hans handlande i historien. Den kan inte vara ett enpersons uppdrag utan där behövs iakttagelser från många enskilda kristna, både i samtiden och genom tiderna. Därmed blir slutsatsen att nya teologiska påfund som går emot gångna generationers samlade erfarenheter inte behöver tas på allvar i kyrkan.

McGraths uppmaning till de många åhörarna var att inte vara ängsliga inför dagens massiva kristendomskritik utan tränga in i argumenten och bemöta dem på ett sakligt och kärleksfullt sätt.

Stig-Olof Fernström

Kollekt för omsorgsprästen

I artikeln om kollekterna i senaste nummer av KP fanns en olycklig formulering som dels berodde på ett förbiseende från min sida, dels på att bakgrunden till omsorgsprästtjänsten inte kom med p.g.a. utrymnesbrist.

En del av de kollektmedel som bärs upp till Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) går till omsorgsprästens verksamhet. Tjänsten som sådan finansieras numera genom Kyrkostyrelsens budget.

Omsorgsprästtjänsten finansierades dock tidigare under en följd av år dels genom ett särskilt bidrag

från stiftets församlingar, dels via kollektmedel.

Kutymen att bära upp kollekt för det gemensamma arbetet i stiftet fortsatte då Stiftsrådet ombildades till KCSA, eftersom de medel som Kyrkostyrelsen anslår för KCSA inte räcker till för att finansiera alla de åtaganden som KCSA har. Därför har en del av verksamheten bl.a. inom omsorgsarbetet finansierats via kollektmedel.

Kollekterna till KCSA inbringar ungefär 30 000 € per år. Tas den summan bort tvingas KCSA att lägga ner en del av sin verksamhet.

Sixten Ekstrand, Stiftsdekan

Kyrkpressen

tfn (09) 612 615 49 • redaktionen@kyrkpressen.fi

Chefredaktör och ansv. utgivare
May Wikström
tfn (09) 612 615 33, 040 153 0313
chefred@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors

Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138
e-post redaktionen@kyrkpressen.fi
Bank Sampo 800012-00105840

Redaktion i Österbotten

Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Utges av Fontana Media Ab

Redaktörer

(e-post namn@kyrkpressen.fi)
Rolf af Hällström,
tfn (09) 612 615 53
Johan Sandberg (Österbotten),
gsm 050 585 6460
Sofia Torvalds, tfn (09) 612 615 54
Marina Wiik, tfn (09) 612 615 52
Nina Österholm, tfn (09) 612 615 51

Webbredaktör

webred@kyrkpressen.fi

Layout

Jaagon Ab, tfn (09) 44 84 86
Tryckt hos KSF Media Ab,
Vanda 2011

Annonsinfo Annonsredaktör Marianne Tanttinen, tfn (09) 612 615 50, annons@kyrkpressen.fi. Pris 2,05 €/spmm (sv 1,65 €/spmm). Radannonser 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser 1 €/spmm inkl. moms. Moms 22 % tillkommer på övriga priser. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdag och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Se mediekortet på www.kyrkpressen.fi för mera detaljer.

Annonsförsäljning (e-post namn@kyrkpressen.fi)

Björn Sten, gsm 0400 012 390
Leif Westerling, gsm 050 329 4444, fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, gsm 0500 924 528, fax (06) 347 1018
Tom Kytöpuuro, tjänstledig

Prenumerationer och adressändringar tfn (09) 612 615 50, fax (09) 278 4138, prenumeration@kyrkpressen.fi. Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss. Prenumerationspriser Finland & Norden 58,50 € (halvår 35 €). Utlandet 71,50 €.

Följ med din tid!

En liten stilla stund varje dag kanske råkar vara något just du behöver. Du hinner fortfarande få *Dagens Lösen* 2011 som bjuder på insikter, tröst eller helt enkelt bara vila ...

Den mest lästa dagliga andaktsboken!

Dagens lösen
Hft. 8.90 €

Väggkalender 2011
9,40 €

Den efterfrågade väggkalendern är tillbaka! Vår finlandssvenska namnlängd, söndagens texter, vackra naturbilder och ett bibelord för varje månad!

Årskalendern Ecclesia 2011 är en hjälpreda i ditt dagliga arbete. I fickkalendern hittar du bland annat söndagarnas och helgdagarnas bibeltexter, evenemangskalender och viktiga kontaktuppgifter.

Ecclesia 2011
Ringpärm 12 €

Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors

www.fontanamedia.fi

tfn (09) 612 615 30
fax (09) 612 615 55

bokhandel@fontanamedia.fi

Sommarredaktör

på Kyrkpressen?

Svenskfinlands största tidning söker en energisk och initiativrik sommarredaktör till sin Helsingforsredaktion från början av maj till slutet av augusti.

Vi förutsätter att du har journalistisk erfarenhet och klarar av att arbeta självständigt. Det är ett plus om du är förtrogen med kyrka och församlingsverksamhet.

Vi vill ha din fritt formulerade ansökan till Kyrkpressen, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors senast 7.2. Märk kuvertet ”sommarredaktör”. Vi vill gärna se hur du skriver, så bifoga en kopia på en artikel eller annan skriven text till din ansökan. Kom ihåg att nämna när och var texten ingått. Skicka oss också din CV.

Om du har frågor, kontakta vår redaktionssekreterare, tfn 09-612 615 49, e-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Välkommen med i vårt team!

www.hemmetshandarbeten.com

Ritade dukar och handarbeten på nätet.

Tel. 0400-235 424

Väktare installerades på diakonimottagningar i Vasa

”Säkerheten är en balansgång”

Marina Wiik

Diakoniarbetarna i Vasa svenska församling vill vara tillgängliga också utanför centrum. Under två månader har de stöd av en väktare, men hur säkerheten på mottagningarna garanteras efter det är ännu öppet.

Under 2000-talet har drogmissbruket i Vasa ökat, och det finns fler oberäkneliga klienter på diakonimottagningarna än tidigare.

Lena Streng, ledande diakonitjänsteinnehavare i Vasa svenska, är ändå inte rädd för att gå på jobb.

– De flesta vi har att göra med är härliga människor. Ibland – speciellt när någon förväntat sig en summa pengar av oss och inte får det – kan det ändå hetta till. Ingen har hotat att skada mig men nog sig själv.

Vill vara tillgängliga

I mitten av september blev en anställd på finska mottagningen slagen av en hjälpsökande. Det resulterade, i kombination med några mindre incidenter, i att den finska församlingen nu koncentrerar sina öppna diakonimottagningar till Korsnäs-tåget och Vasaesplanaden.

På svenskt håll mår personalen om att också i fortsättningen vara tillgänglig för dem som bor

Lena Streng räds inte jobbet som diakonissa, men är förberedd på att hotfulla incidenter kan inträffa utan förvarning.

längre bort och kanske saknar busskort och telefon eller har svårt att röra sig.

– Om någon finskspråkig besöker våra mottagningar i periferin skickar vi dem vidare in till stan. Eftersom det här kan väcka frustration har vi i två månader en väktare på plats på mottagningen.

På de finska mottagningarna ska väktaren stanna kvar åtminstone fram till sommaren.

Inte helt bekvämt

Streng upplever väktaren som en trygghet, men känner sig ändå inte lite obekvämt med hans närvaro i väntrummet eftersom det

signalerar en viss hårdhet.

– Jag skulle hellre ha en extra diakoniarbetare som kunde ägna sig åt självvård på mottagningarna, säger Streng.

Hon påpekar att säkerhet är en balansgång mellan att vara tillgänglig, ha säkra arbetssätt och förtrösta på Gud.

– Vi vill ge en människa ordentligt med tid och inte bara en matkasse. När man känner sig sedd och värdefull sjunker också aggressionsnivån.

Under våren kommer alarmsystemet på diakonimottagningarna i Vasa att uppdateras. Redan nu finns det larmknappar i

varje rum och personalen har fått utbildning i säkerhetsfrågor.

– Vi har en väktare på plats ännu i ett par månader. Det ger oss gott om tid att fundera på hur vi kan säkra ett tryggt arbetssätt också i fortsättningen, säger Streng.

Saarinen fick anmärkning

Sofia Torvalds

Kaplan Markus Saارين har fått en skriftlig anmärkning av sin förman. Orsaken är arbetsvägran i samband med biskop Björn Vikströms visitation.

Kaplan Markus Saارين i Lappfjärd-Kristinestads församling har fått en anmärkning av sin förman, kyrkoherde Lars Nisula. Orsaken är att Saارين vägrade genomföra sina arbetsuppgifter då biskop Björn Vikström besökte församlingen i början av december.

– En anmärkning har ju

inte så stor betydelse. Det handlar helt enkelt om att säga till att någon handlat fel, säger Nisula.

Så väldigt vanliga är anmärkningarna ändå inte: det är första gången under sin karriär Lars Nisula gett en anmärkning till någon.

Vad kan en anmärkning då leda till? Blir följderna värre om man får flera anmärkningar?

– Fler anmärkningar blir det nog inte, om något liknande inträffar på nytt blir det antagligen fråga om disciplinära åtgärder och

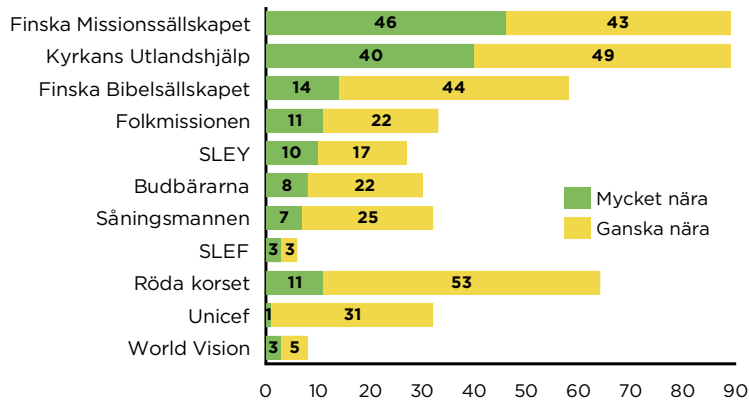
Kaplan Markus Saارين har fått en anmärkning för att han bojkottade biskop Björn Vikströms besök i början av december. Som orsak uppgav han att biskopen är en "falsk lärare".

sådana kan i längden leda till uppsägning, säger Nisula.

Just nu är läget i Lappfjärd-Kristinestads församling ändå lugnt.

– Jag har inte märkt att incidenten skulle ha påverkat vår församling på något sätt. Hur det går i framtiden beror ju i det här fallet på arbetstagaren själv, det vill säga på Markus Saارين, säger Lars Nisula.

I december uppgav Markus Saارين för Kyrkpressen att han bojkottade biskopsvisitationeneftersom han tycker att biskopen är en falsk lärare med obiblisk teologi. Saارين ville med sitt exempel visa att "det inte är rådligt att delta i en tillställning med en lärare som har falsk undervisning i kristen lära".

FMS och KUA närmast

I missionsarbete och internationell diakoni prioriterar kyrkligt anställda Finska Missionssällskapet och Kyrkans Utlandshjälp framför andra organisationer. Förutom att de är de organisationer som är mest välkända anser församlingsanställda att de också känns närmast dem själva. (MayW)

Källa: Teologisk tidskrift 5/2010, Grönlund & Pessi, data från 2004 och 2008

Församlingsvalets segrare på skolbänken

Nya beslutsfattare axlar ansvaret

Nina Österholm

Budget, anställningsförhållanden och fastighetsaffärer. Hur förbereds de nya förtroendevalda för beslutsfattande av församlingsskaliber?

I dagarna inleder församlingarnas nya beslutsfattare, medlemmarna i församlings- och kyrkoråd, sitt nya uppdrag runt om i stiftet.

– Ekonomin och resursanvändningen kommer att bli den stora biten för de förtroendevalda i Ekenäs, säger kyrkoherde Anders Lindström.

Han får medhåll av kyrkoherdarna Henrik Weckström i Lovisa och Timo Saitajoki i Terjärv.

– I Lovisa har vi nyligen gått in för ett ny fördelning av skattemedlen församlingarna emellan. För den svenska församlingens del betyder det nedskärningar, säger Weckström.

– Vi borde renovera församlingshemmet men det finns inte pengar eftersom vi har en minusbudget för

Petrus församling i Helisingfors välsignade sina förtroendevalda i en festgudstjänst i Månas kyrka förra söndagen.

det här året, berättar Saitajoki.

Som stöd i beslutsfattandet arrangerar Terjärv församling en introduktion där det konkreta arbetet presenteras för de nyvalda.

– Vi talar om beslutsgången, jävsfrågor, hur man lägger fram ett initiativ och hur de olika organen fungerar.

– I Ekenäs inbjuds alla förtroendevalda till ett gemensamt seminarium med församlingens anställda. Tillsammans utgår vi från verksamhetsberättelsen och diskuterar framtiden utifrån den, berättar Lindström som också uppma-

nar sina rådsmedlemmar att gå på prosterisamlingen för förtroendevalda.

I Lovisa satsar man på kontinuerlig utbildning.

– Varje sammanträde inleds med att någon ur personalen berättar om sig själv och sitt arbete. På det viset försöker vi utbilda rådet lite hela tiden, berättar Weckström.

Församlingssliv

Kyrkoherde Juanita Fagerholm-Urch i Sund-Vårdö församling betonar att förtroendeuppdrag inte bara handlar om budget och verksamhetsberättelse.

– Det är också ett and-

ligt liv att vara engagerad i kyrkan. De förtroendevalda måste komma samman, prata ihop sig utan en agenda. För att man ska få någonting till stånd så måste atmosfären vara god, öppenhet är väldigt viktigt.

Enligt Fagerholm-Urch är de anställda ofta blinda för vad lekmännen bär på.

– Alla har något att komma med i alla sammanhang. Det är en otrolig rikedom.

På Åland blir det prosteridag för förtroendevalda i mars. Arrangemangen står Församlingförbundet för.

– På samlingarna diskuteras vi aktuella utmaningar och visionen för kyrkan. Det är ett bra tillfälle att knyta kontakter och bygga nätverk inom det egna prosteriet, säger Kalle Sällström på Församlingförbundet.

Utbildningsdagar för förtroendevalda:
 22.1 i Östra centrum för Domprosteriet, Helsingfors prosteri och Mellersta Nylands prosteri
 29.1 i Ekenäs för Raseborgs prosteri
 5.2 i Vasa för Korsholms, Närpes och Pedersöre prosteri
 13.2 i Åbo för Åbolands prosteri
 5.3 i Mariehamn för Ålands prosteri

Vad önskar du att du hade vetat?

Nina Österholm

Vi frågade några tidigare rådsmedlemmar vad de önskar att de hade vetat när de i tiderna tillträdde i sina församlingars styrande organ.

– Erkänn när du inte kan och vet! Ärligt talat så visste jag nog inte så mycket om församlingsadministration över huvudtaget när jag började i rådet. Det gäller att våga fråga när man känner sig osäker. Det är ingen skam att be om förklaringar eftersom byråkratin är mycket komplicerad.

Men man lär sig, det var verkligen en skolningsfärd. Jag har också fått nya vänner, några verkligt goda kamrater, på köpet. Också församlingen har kommit mig mycket närmare.

Gun Spring, tidigare medlem i församlingrådet i Ekenäs

– Byråkratin måste visserligen skötas men de förtroendevalda borde också diskutera hur församlingen ska nå sina medlemmar. Vi sysslar så mycket för oss själva inom kyrkan, predikar evangeliet åt dem som redan hört det. De förtroendevalda har en viktig uppgift i att våga sig ut bland människorna och vara ett kristet exempel, våga tala om sitt kristna liv. Och det gäller inte bara förtroendevalda, det är alla kristnas uppgift att gå ut bland folk som exempel och våga tala om hur kristna blir burna genom livet.

Carl-Erik Vænerberg, tidigare medlem i församlingrådet i Lovisa

– Det behövs mycket tålmod. Jag trodde att besluten skulle gå snabbare att fatta, att saker skulle ske fortare. Men många viljor gör att processen blir längre. Självt har jag arbetat särskilt

för barn- och handikapparbetet. Nu har vi i samarbete med föräldraföreningen både läger och samtalsgrupper för utvecklingsstörda barn. Som mamma till ett eget utvecklingsstört barn är jag mycket glad och tacksam över det här arbetet.

Gunvor Flykt, tidigare medlem i församlingrådet i Borgå

– Arbetet som förtroendevald motsvarade i stor utsträckning vad jag förväntat mig av det. Jag lärde mig mycket, trivdes och orkade bra trots

att det ju är en form av extra arbete vid sidan av det dagliga jobbet. Jag är jordbrukare och mjölkbonde och har också mycket pappersarbete att stå i med. Ändå orkade jag bra med förtroendeuppdraget. Det var också trevligt att församlingen kom emot och ordnade mötena en sådan tid på kvällen att det passade mitt arbete i ladugården.

Bengt Berglund, tidigare medlem i kyrkofullmäktige i Sund-Vårdö

Fontana Media satsar på egen utgivning

Fontana Media, det förlag som ger ut bland annat Kyrkpressen, har fattat beslut om att sluta leverera läromedel. Förlaget har länge varit en leverantör av läromedel till svenska grund- och förskolor med en betydande andel av den finlandssvenska marknaden, men nu har Fontana Media fattat beslut om att inte ge nya offerter. Inom ett par år ska verksamheten avvecklas. Orsaken är att lönsamheten försämrats.

– Vi satsar i stället hårt på att stärka våra kärnfunktioner, det vill säga Kyrkpressen och bokförlaget, säger VD Marcus Henricson.

Vad innebär det att förlaget stärker sina kärnfunktioner?

– Vi koncentrerar våra resurser på vår egen utgivning. Tidnings- och förlagsbranschen står inför många förändringar och vi väljer att fokusera på det. (ST)

Marcus Henricson.

Färre morgonsamlingar

De lagstadgade morgonsamlingarna hålls sällan i skolorna, rapporterar tidningen Turun Sanomat. Enligt grundskolförordningen ska skoldagen inledas med en morgonsamling, men skolorna bryter ständigt mot bestämmelsen. De personer tidningen intervjuade verkade inte vara bekymrade över saken.

Det finns ingen instans som skulle övervaka eller bokföra skolornas morgonsamlingar. I en del skolor hålls morgonsamlingar dagligen, i andra en gång per vecka. Tidigare skulle morgonsamlingen vara en del av skolans etiska eller religiösa uppfostran, numera är innehållet fritt. Det religiösa innehållet har minskat under åren. (ST)

Motståndet mot kvinnliga präster lever kvar

Av de teologiestuderade som inledde sina studier i fjol motsätter sig var tionde kvinnliga präster. Det här visar en undersökning som gjorts av Kati Niemelä vid Kyrkans forskningscentral.

Av de män som studerar teologi är var femte emot kvinnliga präster, och av dem kan hälften inte tänka sig att samarbeta med en kvinnlig prästkollega, rapporterar Kotimaa24.

I undersökningen deltog också personer som sökte in vid en teologisk fakultet. Av dem poängterade manliga sökande vikten av att förkunna evangelium, medan kvinnorna var mera intresserade av att hjälpa andra eller ägna sig åt forskning.

Efter avslutade studier börjar ungefär varannan teolog arbeta i en församling. (ST)

Församlingsstruktur planeras i Lojo

Utvecklingen av församlingsstrukturen i Lojotrakten har inletts. En av medlemmarna i den arbetsgrupp som utreder alternativ för församlingsstrukturen är kyrkoherden i Hangö svenska församling Anders Laxell.

– Den svenska församling som berörs av förhandlingarna är Sjundeå svenska församling. Vi ska också diskutera hur vi ska betjäna de svenskspråkiga som bor inom nuvarande Lojo församlingsområde, främst i Virkby, säger Laxell och tillägger att det ännu är öppet om Ingå deltar i sammanslagningen.

Utredningen ska vara klar inom oktober 2011. Efter det tar domkapitlet i Esbo ställning till saken och ber om utlåtanden från församlingarna. Det slutgiltiga beslutet fattas av kyrkostyrelsen. Sjundeå och Nummi-Pusula förhandlar som bäst om att gå samman med Lojo kommun, Karislojo har redan fattat sammanslagningsbeslutet. Den nya församlingsstrukturen träder i kraft 2013. (ST)

”Aggressiv ateism av EU-kommissionen”

Kalendern produceras av Generation Europe Foundation och publiceras av Europeiska kommissionen.

Kristna europeer upprörs över den EU-kalender som delats ut till skolbarn runt om i unionen. Både påsk och jul saknas i kalendern medan judiska, hinduistiska, sikhiska och muslimska högtider noteras, rapporterar Christian Today.

– Aggressiv ateism av den Europeiska kommissionen, kommenterar den tyske EU-parlamentarikern **Martin Kastler** som förväntar sig både ursäkter och utredningar gällande skolkalendern.

– Om kommissionen inte markerar juldagen som helg i sin kalender så borde den också arbeta som vanligt den 25 december, konstaterar **Johanna Touzel**, talesman för en katolsk kommission inom EU. (NÖ)

Anglikanska biskopar blir katoliker

I lördags vigdes de tre första tidigare anglikanska biskoparna till präster i Katolska kyrkan. Påven har inrättat ett särskilt stift för tidigare anglikaner inom kyrkan, det så kallade personalordinariatet.

De tre prästerna **Keith Newton**, tidigare anglikansk biskop av Richborough, **Andrew Burnham** från Ebbsfleet och **John Broadhurst** från Fulham, har alla meddelat att de inte kan acceptera kvinnor i prästämbetet, rapporterar Catholic Herald på sina hemsidor.

Utanför Westminster Cathedral i London där ceremonierna tog plats förekom demonstrationer där man uppmanade påven att införa prästvigning av kvinnor. (NÖ)

Försvunna prästen hittad

Den svenska polisen har hittat den 78-åriga prästen **Kerstin Segerberg** som försvann drygt en vecka före jul. Det var några personer som varit ute och åkt skoter som upptäckte hennes bil på en mindre väg i västra Värmland, skriver Dagen.

– Hon fanns i bilen. Och det finns ingenting längre som talar för brott, säger **Sören Lövangård**, vakthavande befäl vid Värmlandspolisen.

Tidigare hade polisen inga spår efter Segerberg som polisen tror försvann från sitt hem i Svensbyn i Årjängs kommun så tidigt som den 14 december då hon skulle köra ut julgåvor. I början av januari inledde polisen en förundersökning om misstänkt mord. (NÖ)

Johannes Paulus II saligförklaras

Johannes Paulus II på lit de parade.

Vatikanen meddelade förra veckan att förre påven **Johannes Paulus II** kommer att saligförklaras vid en ceremoni 1 maj i år. Beatifikationen, som är den romersk-katolska kyrkans sista steg före helgonförklaring, har godkänts av påve Benedikt XVI.

Saligförklaring är det sista steget innan en person kan bli ett helgon. Enligt Dagen sade Benedikt på fredagen att ett mirakel skett med anknytning till Johannes Paulus. En fransk nunna ska ha befriats från Parkinsons sjukdom efter att ha bätt Johannes Paulus om dennes förböner.

Johannes Paulus led själv av Parkinsons sjukdom. Han avled 2005 efter 27 år som påve. (NÖ)

Svenska katoliker i Finland vet inte vad de ska tro på

Jan-Peter Paul tycker att det är dags att göra något för de svenskspråkiga katolikernas undervisning i egen tro.

May Wikström

De finlandssvenska katolikerna behöver stöd i trosfrågor

Jan-Peter Paul är inte förvånad över att möta katoliker som undrar ”vad är min tro?”. Han är en av de drygt 500 svenskspråkiga katolikerna i vårt land. De utgör en minoritet bland en minoritet på totalt 11 000 medlemmar. Jan-Peter Paul lyfter nu fram de finlandssvenska katolikernas skriande behov av trosundervisning, för barn och unga, men också för vuxna som har svårt att få information om sin egen tro på sitt modersmål.

– I en allt mer mångkulturell miljö konfronteras vi både med andra religioner och kristendomsfientlighet. Det som oroar mig mest är att många katoliker inte längre vet vad deras tro säger i olika frågor. Jag tycker att det är varje kristens skyldighet att veta vad man tror på, säger Jan-Peter Paul.

Ingen att fråga

Han är docent i ekonomisk politologi vid Hanken i Helsingfors. På lekmanbasis medverkar han i *Fides* –

som den enda svenska skribenten i bladet.

– Därför vänder sig ofta svenska katoliker till mig för att be om råd i trosfrågor, och jag är ju ingen teolog, säger Paul.

Frågorna handlar om allt från nattvardsläran och bikten till preventivmedel och livet efter döden. Jan-Peter Paul brukar hänvisa dem som frågar till deras kyrkoherde. Men sedan femton år tillbaka finns det ingen svenskspråkig katolsk präst i landet.

”
Det är varje kristens skyldighet att veta vad man tror på.

– Vi har 30 präster, en enda är finlandare. Biskop **Teemu Sippo** talar en utmärkt svenska, men det är kanske inte hans uppgift att själavårda och undervisa de svenska katolikerna, tycker Jan-Peter Paul.

Han hoppas att den svenska prästkandidat som inlett sina studier blir klar snart. Några svenska lärare i katolsk tro och svensk lit-

teratur för våra förhållanden står också på önskelistan.

– Bland katolikerna finns det många katolska invandrare just på svenska orter, på Åland och i Österbotten. Ibland kan de helt enkelt inte finska. Därför är det här mer än en svenskspråkig fråga, säger Jan-Peter Paul.

Nyfinländares tro hamnar i kläm

I dag är 90 procent av medlemmarna i det enda stiftet, Helsingfors stift, invandrare. Trosfrågor blir snabbt svåra för nyfinländare från starkt katolska länder, särskilt för dem som kommer från samhällen där katolicismen har genomsyrat både samhället och sociala sammanhang. De möter andra och ibland mer liberala värderingar. Det leder också till konflikter, som tar sig konkret uttryck mellan generationerna. Som kristna söker de en social gemenskap, som de är vana vid hemifrån.

Enligt Paul är det här något som våra socialarbetare ibland står oförstående inför.

– Någon har fått rådet att gå in i den lutherska kyrkan istället, säger han.

Fördomar lever kvar

En viss oförståelse mot ka-

tolicismen har han också mött.

– Viljan till förståelse finns, men utan kunskap fattas ändå förutsättningarna för att förstå. Många gamla fördomar lever kvar. Katolicismen efter det andra Vatikankonciliet är betydligt närmare människan än tidigare.

När Gustaf Vasa införde lutherdomen i det svenska riket försvann den katolska traditionen långsammare i Finland än i Sverige.

– Den slutliga uppluckringen kom i slutet av den ryska tiden. De finlandssvenska katolikerna fanns i Viborg och de spelade en stor roll i införandet av katolicismen hit, säger Jan-Peter Paul.

Det syns till exempel i Sankt Henriks församling, där de svenska medlemmarna utgör tolv procent. De här historiska skälen är möjligen en delorsak till att det finns vissa spänningar mellan språkgrupperna. Enligt Jan-Peter Paul har de tidvis återspeglats i kyrkledningens språkpolitik.

– Någon social markör är det inte att vara katolik. Det finns tjänstemän, immigranter, men inga stora fabriker i skaran.

Hur är förhållandet till den lutherska kyrkan?

– Den har hjälpt oss mycket, moraliskt och ekonomiskt. Vi har ett gott samarbete både med den lutherska och den ortodoxa kyrkan. Det var en otrolig gest att biskop Teemu Sippo vigdes till tjänst i Åbo domkyrka.

Det ekumeniska samarbetet fungerar också och Jan-Peter Paul tycker att det vore värt att förstärka det och ta fasta på det gemensamma.

– I en tid då relativismen och materialismen bara ökar behöver vi varandra.

Domkapitlet överklagar inte i Mariehamnsfrågan

Rolf af Hällström

Domkapitlet i Borgå överklagar inte bakläxan från Helsingfors förvaltningsdomstol i fråga om kyrkoherden i Mariehamn.

Domkapitlet beslöt för ett drygt år sedan att avsätta **Jan-Erik Karlström** från hans kyrkoherdetjänst. Beslutet var ogrundat, konstaterade Helsingfors förvalt-

ningsdomstol förra veckan efter klagomål från Karlström.

Enligt domstolen var det korrekt att avhålla honom från tjänst under själva utredningen. Däremot räcker inte det som påtalades i domkapitlets utredning för att avsätta Karlström.

– Vi hörde sakkunniga som sade att utsikterna till en ändring av beslutet i Högsta förvaltningsdomstolen var mycket små, säger biskop **Björn Vikström** om beslutet vid domkapitlets sammanträde förra veckan.

Stark herde

Jan-Erik Karlström återgår dock inte direkt till sin tjänst i Mariehamn utan är tjänstledig under våren. Karlström är som bäst förordnad att sköta kyrkoherdetjänsten i Ålands södra skärgårdsförsamling.

Enligt tidningen Åland vill Karlström avvakta besvärstiden innan han säger om han vill fortsätta som kyrkoherde i Mariehamn.

– Men om inget besvär kommer in ska jag söka tjänstledigt från Mariehamns församling från

första februari, säger han till tidningen. Som orsak uppger han att han inte vill ”hoppa mellan arbetsgivarna” hursomhelst.

Biskop Björn Vikström säger att kyrkoherdar har en mycket stark ställning i förhållande till sin arbetsgivare domkapitlet. Kyrkomötet har redan ändrat kyrkolagen så att det blir lättare att säga upp en kyrkoherde. Lagändringen måste stadfästas av riksdagen som dock inte kommer att behandla ärendet under den riksdag som sitter fram till valet i vår.

Linnea Ekstrand

Vid prästvigningen 16.1.2011 i Borgå domkyrka fick stiftet fem nya präster. På bilden fr.v. i första raden Pia Kummel-Myrskog som har berättigats att tjänstgöra som branschsekreterare vid Kyrkans central för det svenska arbetet, Malena Björkgren som har förordnats till tf kaplan (deltid) i Kimito kapellförsamling i Kimitoöns församling och Ann-Mari Audas-Willman som berättigats att tjänstgöra som rektor för Kristliga folkhögskolan i Nykarleby. I andra raden fr.v. Ulf Sundqvist som har förordnats till tf kaplan i Pedersöre församling och Mathias Junell som har förordnats till församlingspastor i Vårdö kapellförsamling i Sund-Vårdö församling.

o mat. Välkomna körsångare o andra intresserade, ingen anmälan. Deltagarna medv. i konserten kl 19.
- **kl 19** Konsert "Vintersång" i kyrkan; Mats Olav Sägfors sjunger kända andliga visor samt sånger av Dan Andersson, ack. Thomas Enroth. Tonbildningsdagens kör medv.
Sö 23.1 kl 10 Högmässa i kyrkan; khden, kantorn, sång Johanna Häggblom. Skriftskola efteråt.
- **kl 10** Söndagsskola i prästg.
- **kl 19** Bön o lovsång i prästg.
Ti 25.1 kl 19 Missionskafé i Pensala bönehus; Ingemar Klemets.
On 26.1 kl 13.30 Symöte i prästgården; vårdinna Alice Wiklund.

Nedervetil

Fr kl 19.30 ungdomssamling i fh.
Lö kl 17 tillväxtkväll i fh. Jan Nygård medv.
Sö kl 10 gudstjänst, Albert Häggblom, Smedjebacka.
Sö kl 12 finsk mässa, Häggblom, Smedjebacka.
Sö kl 19 bibelstudium, Häggblom, Eivor och Nils Johansson.
Må kl 19 bön i fh, fortsätter varannan vecka.
Ti kl 13 pensionärsamling i fh.
On kl 19 läsmöte med Pelo läslag hos Inger och Birger Åstrand.
Nästa to kl 19.30 inleder kyrkokören vårens övningar.

Nykarleby

Fr kl 19 Droppen för ungdomar i fh.
Lö kl 9.30-12 Skriftskola i fh.
Sö kl 10 Gudstjänst, Sandvik, Edman
kl 10 söndagsskolstart i fh,
10.30 Socklot bönehus, Forsby byagård
Må kl 13 Missionssyfoering i fh
kl 19 Kenyamismission i fh, Hans Sandberg
Ti kl 19 Missionsträffen i fh
To kl 14 Dagledigas kaffedag i Kovjoki bönehus, Lagen och Näden
Alpha-kurs startar 27 januari kl 19 i fh. Anmäl senast 20.1 till pastorskansliet 7897200.

Pedersöre

To 18 Barnkören startar i Kyrkhemmet, Bennäs, D. Häggblom
- **19** Kyrkokören startar i Kyrkostrands församlingshem, Sandstedt-Granvik

- **19** Böngrupp i Kyrkhemmet, Bennäs
Sö 11 (Obs tiden!) Gudstjänst med ljusständning för alla döpta under 2010, lit. Stefan Erikson, pred. Ulf Sundqvist, församlingsfaddrarna, dörrvärdar Lepplax. Efteråt samling för vinterskriftskolans föräldrar.
- **Söndagsskolorna** startar, samma platser och tider som på hösten, se hemsidan peder-soreprosteri.fi
- **13** Scoutdubbing i kyrkan, andakt Ulf Sundqvist
- **18** Kvällspredikan i Kållby bönehus, Andrey Heikkilä, servering
Häftisgrupperna startar v. 4, samma platser och tider som på hösten, se hemsidan peder-soreprosteri.fi

Purmo

To 20.1 kl.15.30 Barndax startar i Lillby förs.h. (Obs! dag o tid har bytt)
Fre 21.1 kl.19.30 Inspirationskväll för smågruppsarbete i kyrkan, S.Widjeskog. Speciellt välkommen till dem som gått Alpha & Beta kurser
Sö 23.1 kl.10 Högmässa i kyrkan, khden
- **kl.13** Möte i Lillby förs.h. Bernhard Söderbacka, khden, Hangöringen deltar
Må 24.1 kl.18 Talko vid Drängstugan
- **kl.19** Drängstugans personalmöte
Ti 25.1 kl.13 Årsmöte för SLEF:s Emaus avdelning hos Gunvor Ekman
Sö 30.1 kl.19.30 Årsmöte för SLEF:s Ävist avdelning i Ävist bykyrka

Terjärv

Fr 21.1 kl 19 Ungdomssamling, förs.h.
Lö 22.1 kl 9-12 Skriftskola i förs.h.
Sö 23.1 kl 10 Högmässa, pred. Elis Snellman, lit. khden, kantorn.
- **kl 12** Finsk mässa, pred. Antero Heikkilä, lit. khden, kantorn.
- **kl 19** Strängbandsövning i Småbönders.
Ti 25.1 kl 13 Missionscafé, A. Lönnquist med hemlig gäst.
- **kl 18** Finsk bibelgrupp, O. Äivo, Småbönders skola.
On 26.1 kl 17 Finsk terminsplanering.
Sö 30.1 kl 13 SLEF-avd. årsmöte i Småbönders. Inledn. Kristian Nyman, sång av strängbandet med B. Forsblom. Årsmöte efteråt.

För att fira min TM-examen och prästvigning bjuder jag på kaffe hemma på Bankg. 16 i Nykarleby, lörd 22.1 kl 15-19.
Sparbössa för Gemensamt Ansvar (2011).
Varmt välkommen!

Ann-Mari Audas-Willman
Telefon: 044 – 736 9411

Tänk gärna på Finska Missionssällskapet när du skriver ditt testamente.

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPET

Fonden för kristet arbete bland barn

förvaltas av Församlingsförbundet och ska främja svensk-språkiga barns kristna fostran och stöda kristet barnarbete i Borgå stift.

Understöd för kristet barnarbete

i Borgå stift anslås att sökas, särskilt för projekt, materialproduktion av projektkarakter, kurser och ledarskolning. Verksamhet som berör hela Borgå stift prioriteras. Till ansökan bör detaljerad budget bifogas, föreningar och sammanlutningar bör till sin ansökan bifoga budget och senaste bokslut. Av sökande, som fonden tidigare beviljat understöd, förutsätts att användningen av understödet har redovisats. Ansökan bör vara fondens styrelse tillhanda senast 15.2.2011, adress nedan.

Söndagsskolpriset 2011

utdelas till söndagsskola, söndagsskollärare eller barnledare i Borgå stift som i sin verksamhet speciellt lägger vikt vid söndagsskolan. Prissumman utgör 1 500 €. Församlingar, kyrkliga föreningar och privatpersoner uppmanas inlämna förslag med motiveringar senast 15.2.2011, adress nedan.

Ansökningsblanketter finns på www.forsamlingsforbundet.fi, du kan skriva ut blanketten och fylla i den för hand eller skicka in den elektroniskt. Fonden för kristet arbete bland barn / Församlingsförbundet, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors.

Styrelsen för Fonden för kristet arbete bland barn

LEDIGA TJÄNSTER

Ledig tjänst i stiftet

Kaplanstjänsten i Kimito kapellförsamling i Kimitoöns församling.

Språkkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska.

Den som valts till tjänsten skall uppvisa i straffregisterlagens 6 § avsett straffregisterutdrag.

Tjänsten söks hos domkapitlet i Borgå stift senast 14.2.2011 klockan 15.00. Adress: PB 30, 06101 Borgå

Karleby svenska församling lediganslår tjänsten som

ungdomsarbetsledare

från 1.9.2011. Kompetenskrav är av biskopsmötet godkänd ungdomsarbetsledarexamen.

Även formellt icke behörig kan komma ifråga om ingen behörig söker.

Församlingens ungdomsarbete är mycket livligt och erbjuder goda möjligheter för en mångsidig och meningsfull arbetsinsats.

Före tillträdet av tjänsten bör den som valts uppvisa straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. i strafflagen. Lön enligt kyrkans allmänna tjänste- och kollektivavtal. Vid tillsättandet av tjänsten tillämpas fyra månaders provotid.

Närmare upplysningar ger khde Peter Kankkonen, tfn 050 3147 310. Senast den 28.2.2011 kl. 15 skall ansökan med CV vara hos församlingsrådet i Karleby svenska församling, Gustaf Adolfsgratan 16, 67100 Karleby; eller som e-post: anne.silverberg@evl.fi

DOMKAPITLET

Kyrkoherdetjänsten i Ålands södra skärgårdsförsamling har inom utsatt ansökningstid inte fått någon sökande.

Kyrkoherden i Lemland-Lumparlands församling **Benny Andersson** har beviljats tjänstledighet 1.2-15.5.2011.

Tf kyrkoherden i Jomala församling **Roger Syrén** har förordnats att vid sidan av egen tjänst sköta kyrkoherdetjänsten i Lemland-Lumparlands församling 1.2 - 15.5.2011.

Kaplanen i Kimito kapellförsamling i Kimitoöns församling **Pertti Nieminen** har beviljats begärt avsked från 1.4.2011, var efter han avgår med pension.

Kaplanstjänsten i Kimito kapellförsamling i Kimitoöns församling har förklarats ledig att sökas senast 14.2.2011 kl. 15.

Kyrkoherden i Lovisa svenska församling **Henrik Weckström** och kaplanen i Esbo svenska församling **Gunborg Lindqvist** har beviljats prostetiteln.

Fullmakt på kyrkoherdetjänsten i Malax församling har utfärdats åt t.f. kyrkoherden i samma församling **Tomi Tornberg** från 1.2.2011.

Kyrkoherden i Esse församling, kontraktsprosten **Kaj Granlund** har beviljats tjänstledighet 31.12.2010 - 30.1.2011.

Församlingspastorn i Esse församling **Tomas Portin** har förordnats att vid sidan av egen tjänst sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling 31.12.2010 - 30.1.2011.

Kaplanstjänsten i Jomala församling har inom utsatt ansökningstid söks av tf kaplanen i Jomala församling **Liisa Andersson** och tf kyrkoherden i Brändö-Kumlinge församling **Bertil Erickson**.

Vid prästvigningen i Borgå domkyrka 16.1.2011 har teologie doktor **Malena Björkgren** och teologie magistrarna **Ann-Mari Audas-Willman**, **Mathias Junell**, **Pia Kummel-Myrskog** och **Ulf Sundqvist** ordinerats till prästämbetet. Pastor Malena Björkgren har förordnats till tf kaplan (deltid) i Kimito kapellförsamling i Kimitoöns församling 17.1-31.12.2011, dock högst tills tjänsten blir ordinarie besatt. Pastor Ann-Mari Audas-Willman har berättigats att tjänstgöra som rektor för Kristliga folkhögskolan i Nykarleby. Pastor Mathias Junell har förordnats till församlingspastor i Vårdö kapellförsamling i Sund-Vårdö församling 17.1-31.12.2011. Pastor Pia Kummel-Myrskog har berättigats att tjänstgöra som ledande branschsekreterare vid Kyrkans central för det svenska arbetet. Pastor Ulf Sundqvist har förordnats till tf kaplan i Pedersöre församling 17.1-31.7.2011.

<http://sanktjohannes.info>
23.1 kl 10 Gudstjänst i Hotel Polaris, Pedersöre. **Kl 18** gudstjänst i Biblion, Vasa.

Hela hela Människan – själavårdsretreat

11-13.2.
Inremissionshemmet, Larsmo

Ledare: Jan Nygård med team.

Arr. Helhet genom Kristus r.f i samarbete med Svenska Studiecentralen.
Anm senast 31.1 till Allan/Ing-Maj Melin, tel 0500-191609 el 050-326 9246.
Se även

www.helhetgenomkristus.fi
Pris: 110 euro.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

21-årig rökfri, skötsam studerande på soc&kom söker förmånlig bostad i H:fors eller Esbo. Camilla nr. 0405428108.

Vi är ett skötsamt, arbetande par som önskar hyra en trea med kök i Haga, nära Hoplax station. Vänligen kontakta oss på 050-5951999 (Annika).

Skötsamt, rökfritt par söker lägenhet i Helsingfors fr.o.m. mars. Kontakta Sandra Nybacka 0401693040.

Teaterstuderande flicka söker bostad; en 1:a centralt belägen i H:fors. 050-5440522.

Manlig biologistuderande önskar hyra ett rum + kök eller motsvarande i området Vik, Gumtäkt, Äggelby, Bocksbacka eller Hagnäs. Hyra högst 550 euro/månad. Telefon 050-3740747 eller 06-7235873.

Skötsam 29-åring önskar hyra bostad i södra Helsingfors. Max 600 euro hyra. Ring Nina tel. nr 050-4618111

Glad och skötsam kvinnlig studerande önskar hyra bostad i centrala Helsingfors fr.o.m. 3.1.11. Jag jobbar och är icke-rökare. Tel. 0400-874444.

Hej! Jag är en 22-årig skötsam hanket med ett desperat behov av en lägenhet i Helsingfors (gärna nära centrum) fr.o.m. februari. Ifall Ni vet om någon lägenhet, kontakta mig på 045-1234088. Tack!

UTHYRES

Två på Porthansgatan i Åbo uthyres. Hyra: 550 + vatten och el. Tel. 0405491587, pamelawikholm@novia.fi

INGÅ-MALMGÅRDEN
 Pensionärsbostäder för Ingåbor, 35,5 m² : 379,90 e/månad
 28,5 m² : 245,10 e/månad.
 Bruksvattenavgift ingår.
 Närmare: Disponent Karl E. Åberg, tel: 0400 405007.

TILL SALU

I KASKÖ till salu en etta, 32 kv, med stor balkong. Tel. 0503388419.

MEDDELANDEN

ESPOON SEURAKUNTAYHTYMÄ
 ESBO KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

KUNGÖRELSE

Gemensamma kyrkofullmäktige i Esbo kyrkliga samfällighet sammanträder onsdagen den 26 januari 2011 kl. 18.00 i Esbo stads fullmäktige hus, Esbogatan 5.

Ärenden

- Val av ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige
- Val av vice ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige
- Val av sekreterare för gemensamma kyrkofullmäktige
- Anmälningsärenden:
 - Val av ordförande för gemensamma kyrkorådet för år 2011
 - Förtroendevalda för mandatperioden 2011-2014
 - Beslutet av domkapitlet i Esbo stift om att fastställa reglementet för gemensamma kyrkorådet i Esbo kyrkliga samfällighet
 - Undervisnings- och kulturministeriets beslut om att fastställa Kyrkostyrelsens beslut om godkännande av beslutet av gemensamma kyrkorådet i Esbo kyrkliga samfällighet angående planen för Esbo domkyrkas nya orgel
 - Beviljande av kyrkans miljödiplom 2010
- Val av valnämnd
- Val av vice ordförande för gemensamma kyrkorådet
- Val av medlemmar i gemensamma kyrkorådet
- Val av personliga suppleanter för medlemmarna i gemensamma kyrkorådet
- Val av medlemmar och suppleanter i direktionen för personalärenden
- Val av medlemmar och suppleanter i direktionen för fastighetsärenden
- Val av medlemmar och suppleanter i direktionen för arbete vid läroanstalter
- Val av medlemmar och suppleanter i direktionen för gemensam serviceverksamhet
- Val av medlemmar och suppleanter i direktionen för familjerådgivningsarbete
- Markanvändningsavtal gällande Klappträsk

Kungörelsen och föredragningslistan hålls framlagda 18-25.1.2011.

Esbo, 11.1.2011

Antti Rusama
 ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige

Kurser i skärgården:

Vinter: långfärdsridsko för seniorer 4 - 6 mars

Vår: En vartid i skärgården 11. - 16. april, kurs för seniorer med bl.a. ADB och välmående.

Paddlingskurs för seniorer 17 - 19 maj

Sommar: Akvarell, gregoriansk sång, bibelkurs mm, mm

Houtskärs kyrkliga folkhögskola Tel.:040-5443163

Se våra hemsidor: www.hkf.fi

Var dag är en sällsam gåva
 - en skimrande möjlighet

Ta gärna kontakt om du vill ge en gåva för det kristna arbetet på svenska i Finland. Församlingsförbundet rf. Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors, tfn. 09-6126 1540, e-post kontakt@församlingsforbundet.fi, konto 405525-2219.

VÄLKOMMEN att diskutera och ventiler!

Biblioteket på Iso Omena ons. 26.1 kl.17.30. Servering.

ÄLDREMSORG NU!

Kan vi se fram emot en trygg ålderdom? Är vi respekterade och vänligt bemötta? Räcker pengarna till? Blir jag ensam? Finns det nya, kreativa lösningar? Hur kan jag fortsättningsvis vara aktiv? Vilken är din fråga? Eller ditt förslag!

Diskussionen leds av Riksdagskandidat Marita Backman, Fullmäktigegruppen i Esbo, sfp. Medlem i seniorrörelser

Medverkar bl.a. Benita Bärlund, Esbo Svenska pensionärer, Sten Lindholm, Träskända seniorer. www.maritabackman.fi

Har Du nedsatt hörsel, tinnitus, Ménières sjukdom eller annan hörselskada?

Grundläggande informationskurs (FPA)

Plats: Norrvala Rehab Center, Vörå
 Tidpunkt: 9-13.5.2011, uppföljning av kursen arrangeras 15-16.9.2011.
 Målgrupp: Personer som har hörapparat eller skall få hörapparat. Personer som börjat höra sämre, har tinnitus, ménières sjukdom eller bl.a. otoskleros att ge deltagarna allmän kunskap om hörselskador och hörhjälpmedel
 Kursens mål: 12
 Platser: senast 9 februari 2011 till Svenska hörsselförbundet rf.
 Anmälan: Blankett KUI02r finns på alla FPA:s byråer och kan också beställas från Svenska hörsselförbundet.
 Ansökningsblankett: B-intyg behövs även (läkarens utlåtande med rekommendation för anpassningskurs ang hörseln)

Kursen arrangeras med stöd av Folkpensionsanstalten och är avgiftsfri för deltagarna. Ring eller skriv så berättar vi mera!

Svenska hörsselförbundet rf
 Kajsaniemigatan 3 B 13, 00100 Helsingfors
 Tfn 09-663 392, fax 09-684 6311, kansli@horsselfi

Vårdjobb på Åland

Vi söker bl.a.
 sjukskötare, närvårdare, laboratorieskötare,
 röntgenskötare och barnmorskor,
 också till sommaren.

Kontakta oss
 för närmare information om lön
 (grundlön + erfarenhetstillägg + Ålandstillägg)
 och anställningsvillkor

Gör en intresseanmälan på
www.ahs.ax

Vi bistår med bostad!

Kontakta
solveig.carlsson@ahs.ax
 018-5355 (vxl)
 0457-548 3268

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Motståndskraft inför vintern

Carmolis®

Äkta och unika örtdroppar mot täpphet

- Invärtes: 5-10 droppar i het dryck eller på en sockerbit
- Passar utmärkt för inhalering vid förkylningssymptom

Kyolic® Aged Garlic Extract®

Luktfri vitlöks-tablett

- Främjar motståndskraften
- 1 tablett om dagen räcker
- Över 650 vetenskapliga publikationer

I naturkostaffärer och på apotek.

Apotekare Bertil Pomoell grundade Valioravinto år 1960 för att befrämja hälsa och välmående med naturliga ämnen. Valioravinto är fortsättningsvis ett familjeföretag som utvecklar, tillverkar och säljer naturprodukter av hög kvalitet.

Valioravinto 1960

www.valioravinto.fi

Roten till allt ont ska grävas upp

Friskvård för avundsjuka

Nina Österholm

Avundsjuka förpestar det vuxna livet men är en del av barndomen och syskonkärleken.

En man hade två söner. Den ena sonen bad om att få ut sitt arv i förskott, vilket han också fick. Och han gav sig ut i världen och levde upp pengarna i sus och dus. När han utfattig återvände till sin pappa och ödmjukt bad om att få jobb hos honom fick han ett furstligt mottagande. Det var inte tal om något jobb, han var välkommen tillbaka som son i huset.

Men hans bror, som arbetat troget i familjeföretaget hela livet, blev arg. Varför skulle hans slarver till bror få komma tillbaka så där bara? Vilken orättvis pappa han ändå hade! Eller?

Hade den förlorade sonens avundsjuka broder i dag träffat terapeuten **Anja Saloheimo** på Väestöliitto hade han fått följande frågor:

– Hur talade ni om känslor hemma när du var liten? Var det okej att vara arg och ledsen eller måste man alltid vara glad?

Saloheimo arbetar som par- och sexualterapeut och har också en del familjer med barn som klienter. Enligt henne hör avund syskon emellan familjelivet till.

– Det är fullständigt naturligt att storsyskon känner avund när det föds ett nytt barn i familjen. Avund är normalt och det ligger inget ont eller skamligt i det.

Tänk dig själv vilken absurd situation det är: i ett

Nina Kinnunen

Enligt terapeut **Anja Saloheimo** är avundsjuka en känsla man måste få tillåtelse att känna som barn för att kunna hantera den som vuxen.

slag förlorar du din position i familjen som yngsta barnet, någon gör kanske anspråk på ditt rum, dina saker, ärver dina kläder och framför allt stjälar allas uppmärksamhet. Både sociala och praktiska konstruktioner kastas om – och inte till din fördel precis.

– Det avundsjuka storsyskonet får inte avfärdas. Han eller hon behöver tvärtom både förståelse och medkänsla. Någon som håller med om att det blev lite tråkigt när den nya babyen kom till familjen.

Frätande känslor

Avund är i grunden en känsla av olust över att inte vara delaktig av någon annans förmån. Avund är också en av de sju huvudsynderna och nämns redan i Gamla testamentet som en negativ känsla som bör undvikas. Nya testamentet förstärker bilden av avund som en destruktiv kraft inom oss.

Psykologin å sin sida hävdar att känslan kan komma

ur gamla barndomsminnen, som att bli helt eller delvis övergiven till fördel för ett syskon.

– Får man som liten tillåtelse att vara arg och ledsen, uttrycka känslan av att vara förbisedd, är chansen större att man som vuxen kan kommunicera sina känslor till omvärlden på ett sunt sätt, säger Anja Saloheimo.

Håller man däremot inne med alla negativa känslor så påverkar det i förlängningen självkänslan.

– Man går omkring och känner sig felaktig på något sätt. Jag borde inte känna så här, det är fullt att vara avundsjuke. Sådana tankar skadar med tiden både oss själva och andra.

Avund fräter där den bor, sägs det. Den avundsjuke skadar vanligen mest sig själv men också helt oskyldiga medmänniskor får ta emot vår negativa reaktion, när den väl kommer. Och det gör den, förr eller senare.

– Man kan inte trycka ner känslor i det oändliga, de kokar över. Då kanske en make eller maka får ta emot de reaktioner som vi egentligen borde ha riktat mot någon helt annan, exempelvis ett syskon, säger Saloheimo.

Barnets avundsjuka kan ta både konkreta och brutala uttryck. Man vill förstöra för syskonet, önskar att den störande babyen bara skulle försvinna, dö.

– Och det är helt normalt för ett barn. Å andra sidan betyder det inte att föräldrarna ska tillåta barnet att vara våldsamt utan hellre visa på konstruktiva sätt att uttrycka sina känslor.

Om känslan att vara förfördelad förvandlas till våld

eller en vilja att förstöra ännu i vuxen ålder är det däremot dags att stanna upp och försöka analysera varifrån de negativa tankarna kommer.

– Det är aldrig för sent att bryta mönster. Det finns bra böcker och terapi för den som vill förändra sig.

Visst kan det kännas svårt att börja reda upp en syskonrelation i vuxen ålder men Saloheimo tror ändå absolut att det är värt det.

– Det kan ta relationen till en helt ny nivå om någon bara vågar ta första steget. Outredd avundsjuka kan göra att syskon inte umgås

så gärna som vuxna, ibland talar de inte ens med varandra. Det är sorgligt.

Odelad uppmärksamhet

Som förälder får man inte fördöma avundsjukan hos barnet. Trots att avundsjuka i sig är negativt så är det ju ingen som bestrider att livet är orättvist. Och det måste man lära sig leva med.

– Alla känslor är tillåtna och måste få komma ut. Det gäller att ställa sig på barnets sida och förklara att han eller hon inte har gjort något fel, säger Saloheimo men medger att det kanske inte alltid är så lätt att hinna föra dessa diskussioner med syskonen då det också finns en nyfödd baby i huset.

Enligt henne behöver ändå alla barn ett visst mått av odelad uppmärksamhet.

– Kanske kan det äldre syskonet få följa med ena föräldern på något ärende eller åka till simhallen medan en baby stannar hemma med den andra vuxna.

Också vänner och bekanta, faddrar och släktingar, kan ge lite extra uppmärksamhet åt familjens storsyskon.

– Kanske en gåva till syskonet när man hälsar på istället för till babyen, den behöver inga paket, eller gemensam tid med syskonet. Det kan vara av stort värde för barnet.

Också avundsjuka mellan äldre syskon går att åtgärda.

– Fråga det missnöjda syskonet vad det behöver, vad du som förälder kan göra för honom eller henne. Ibland blir vi vuxna blinda för barnets situation men vi kan alltid försöka korrigera det som blivit fel.

**Andra har det alltid bättre
Andra lever starkare och dugliga liv
Andra lyckas med sina äktenskap
Andra är alltid framgångsrika
Andra har stark kontakt med verkligheten
Andra kan alltid lösa sina problem
Andra har det alltid bättre**

**Ingen har sådana problem som jag
Ingen är så oduglig som jag
Ingen trasslar till sitt liv som jag
Ingen misslyckas så ofta som jag
Ingen är så hjälplös som jag**

Peter Curman

HÖGMOD
GIRIGHET
VÄLLUST
FROSSERI

AVUND

VREDE
LÄTTJA

(lat. *invidia*)
Färg: grön
Djur: hund eller get
Straff i helvetet: att sitta i iskallt vatten

Det här är femte delen i en serie om huvudsynderna i modern kontext.

Drogmissbruket får sitt slut på Ling Oi

Text & foto: Johan Sandberg

Utbildning, arbetsuppgifter, äventyr och Bibelläsning står på dagsschemat för drogmissbrukarna på Ling Oi. Många finner friheten i Kristus samtidigt som de blir fria från drogerna.

På en isolerad plats långt borta från storstadens frestelser ligger Ling Oi Ta Ka Wan Center. Hit kommer man endast till fots eller med några fåtal båtturer varje dag. Centret för rehabilitering av drogmissbrukare är en av de äldsta verksamhetspunkterna för Finska Missionssällskapet i Hongkong.

Här finns inga murar så det är inte svårt att rymma. Men rymningarna är inget problem.

– Vi säger till klienterna att de inte ska rymma, säger **Law Chee Wah**, eller Paul som han också kallas. Vi säger att de ska de tala med personalen eller med socialarbetarna om de inte trivs så sänder vi dem tillbaka. Då hamnar de i fängelsestället.

Law Chee Wah är välkänd inom FMS. Han var med redan i den första kyrkan

som FMS startade i Yuen Long. Sedan 1998 jobbar han som lärare på vårdcentret. Han har också besökt Finland.

– Centret är som ett femstjärnig campingplats. Det är inte svårt att få pojkarna att stanna och lära sig nya saker.

Nybyggda utrymmen

Centret inledde sin verksamhet i fiskarbyn Ta Ka Wan. Sedan några år tillbaka har man nybyggda utrymmen uppe på en kulle i närheten av byn. Från centret är det en enastående vacker utsikt över skärgården. Det kinesiska fastlandet skymtar vid horisonten.

Centret har 38 platser men för tillfället bor här 30 klienter, eller pojkar, som de kallas i vardagligt tal. En del av dem har kommit frivilligt, andra har valt rehabiliteringen framför en fängelsedom.

– Vi strävar efter att förändra drogmissbrukarnas liv, säger Law Chee Wah. Först genom att hjälpa dem bli drogfria och sedan genom att ge dem tid att tänka.

Pojkarna kommer till Ling Oi från båda rika och fattiga förhållanden.

– Fastnar man i droger för att man tror det ska hjälpa en komma över ensamhetskänslan så spelar det ingen roll om man har

pengar eller inte, säger Law Chee Wah. Många kommer också från splittrade familjer.

När drogmissbrukarna anländer till Ling Oi placeras de i ett rum tillsammans med en vårdare där de vistas så länge de avvänjs. De står under övervakning av läkare och läkarens ordination efterföljs.

– Det tar en eller två veckor att avvänja dem från heroin. Från ketamin går det vanligtvis fortare, avvänjningen kan ske på tre dagar.

Efter avvänjningen flyttar de in i ett rum tillsammans med övriga klienter. Då tar de del av de dagliga rutinerna på vårdhemmet. Vården på Ling Oi varar i nio månader. Innan vården avslutas vistas klienterna ännu tre månader i ett så kallat "half way house" (ett halvvägshus) i staden där de utmanas att leva ett nytt drogfritt liv.

Ettårigt program

När ett år har gått och klienterna rehabiliterats flyttar de hem till sina familjer. Men även efter det följer centrets personal upp dem. De ges också möjlighet att stanna kvar på Ling Oi som frivilligarbetare.

På centret lärs pojkarna nya rutiner. De lever disciplinerat, stiger upp klockan sex och lägger sig klockan

nio. I programmet ingår daglig bibelläsning.

– Vi vill ge dem yrkesutbildning och bibelundervisning. De har också arbetsuppgifter att sköta, säger Law Chee Wah. Här får de tid att tänka över sitt liv medan kroppen återställer sig.

För pojkar under 18 år ingår skolutbildning i dagsprogrammet. De som är äldre kan välja mellan att gå i skolan eller få dagliga arbetsuppgifter. Dessutom ordnas olika aktiviteter, som till exempel sporter, vandringar eller paddling med kanot.

Kyrkan hjälper

– Ungefär 50 procent av de rehabiliterade börjar gå i kyrkan efter att de skrivits ut. De kunde vara flera, men många i Hongkong arbetar på söndagarna, säger centrets ledare **Wong Chi Yung**.

Enligt Wong Chi Yung säger tio av de 30 klienter vårdhemmet har just nu att de tror på Jesus. Av de 36 pojkar som deltog i senaste program tog mer än hälften emot Jesus.

– De flesta tror på Gud, men många tror att Jesus och Buddha representerar samma religion.

De som tror på Jesus efter avslutad vård introduceras i kyrkan. En kyrklig gemenskap gör det lättare att håll

la sig borta från sina gamla vänner och eventuella nya problem. Därför ser Wong Chi Yung tron på Jesus som viktig.

Framgångsrik vård

Ling Oi Ta Ka Wan Centers metoder är framgångsrika. Nyligen har en minister i regeringen i Hongkong sagt att centret erbjuder den bästa tillgängliga rehabiliteringen. Regeringen bär det största ekonomiska ansvaret för centret, men även FMS står för en del av finansieringen.

– Uppskattningsvis kan kring 80 procent av dem som rehabiliterats förbli drogfria under uppföljningstiden två år efter avslutad vård, säger Wong Chi Yung. Hur det går senare vet vi inte, varken de som blivit fria från drogerna eller de som återfallit vill veta av oss.

Missbrukarna allt yngre

Wong Chi Yung säger att drogproblemet i Hongkong är vanligt och svårslöst. Det officiella antalet drogmissbrukare är över 20 000 på en sju miljoners befolkning.

– Den verkliga situationen är mycket värre än vad regeringen tror, säger Wong Chi Yung. De flesta missbrukarna finns i skolorna och det är svårt att komma åt dem. Det har gjorts drogtester i några skolor men då testerna är frivilliga visar de inte på några drogmissbrukare. Och då vet vi av skolkamrater vi vårdat att det finns missbrukare just i de skolorna.

Missbrukarna har också blivit allt yngre. Den yngsta missbrukaren som kommit till centret är en trettonåring. Då hade han redan varit missbrukare i två år, sedan han var elva.

Partydrog tar över

– När jag började jobba här på Ling Oi använde de flesta missbrukarna heroin. De flesta av dem var över 30 år gamla. Men under de tre år jag varit här har de flesta missbrukarna börjat använda ketamin och andra partydroger. Drogtrenden har svängt men antalet missbrukare har inte förändrats.

Ketamin introducerades för tio år sedan. Först var ketamin bara en partydrog men numera tas den på daglig basis, också i skolorna.

Livet på Ling Oi är disciplinerat. Bland

Fria från

Johan Sandberg

Som 14-åringar började de ta droger. Över tio år senare kom de till Ling Oi Ta Ka Wan Center för att bli fria från sitt drogberoende. Där fann Tai Tik Man och Yu Kun Chi Gud.

– När jag kom var mitt mål att bli fri från drogerna, säger **Tai Tik Man**, 24 år. Det har varit en process, och genom den har jag fått ett rikt liv med Gud. Mina värderingar har förändrats. Nu är målet att nå evigheten med Gud.

Yu Kun Chi, 28 år, blev döpt på juldagen tillsammans med sina föräldrar.

– Jag vill ha ett nytt liv, säger han. Jag tror att det är Guds vilja.

Yu Kun Chi erbjöds droger av sina vänner när han var 14 år.

– Jag hade dåliga vänner som bad mig ta droger, säger han. Jag var nyfiken och jag tog dem. Det ledde

Tai Tik Man och Yu Kun Chi sjunger lovsånger tillsammans med Ling Oi centrets lärare Yim Tak Leung.

Finska Missionssällskapets logo pryder fortfarande väggen i fiskarbyn där Ling Oi centret verkade tidigare. Numera tar Ta Ka Wan trappan förbi till det nybyggda centret där han arbetar.

Det finns inga bilvägar till Ling Ois drogrehabiliteringscenter. Det gamla centret låg i fiskarbyn nere vid stranden. Det nya ligger uppe på kullen till höger.

annat bibelläsning, skolutbildning och idrottsaktiviteter finns på schemat.

droger och fria i Kristus

till att mina studier blev lidande och jag gjorde både mina vänner och föräldrar besvikna. Jag kom till Ling Oi då jag ville förändra mitt liv och mitt beteende. Nu har jag varit här sedan juni 2009, i 16 månader.

Att hela familjen blev döpt samtidigt förklarar han med att hans farbrors fru är kristen och genom henne kom först hans mamma till tro på Jesus och sedan resten av familjen.

– Hela min familj litat nu på Jesus. Jag saknar dem medan jag är här, fast jag har fått träffa dem under programmets gång. Pengar är inte längre viktiga för mig. Tron och familjen är viktig.

Droger mot ensamhet

Tai Tik Man har en liknande historia.

– Jag provade på droger första gången när jag var 14, säger han. Jag var mellan 17 och 19 när började ta droger på allvar. Som 21-åring jobbade jag i Kina där jag tog ketamin dagligen. Jag bodde ensam och kände mig ensam. Men ju

mera droger jag tog desto mera ensam kände jag mig. När jag var 22 träffade jag en flicka. Hon bad mig sluta ta droger och då började jag söka organisationer som kunde hjälpa mig.

När han kom till Ling Oi var Tai Tik Man inte troende.

– Men efter två-tre månader upptäckte jag att Gud kan hjälpa mig och jag började lita på honom. Jag är lycklig varje dag och även min flickvän och mina föräldrar är lyckliga. Mina föräldrar och vänner är inte kristna men jag vill att de ska lära känna Gud.

Lyckliga unga män

När Kyrkpressen träffar de bägge unga männen på Ling Oi sprudlar det formligen av glädje runt omkring dem. De har nära till skrattet och skämtet.

På frågan vad som är bäst med Ling Oi svarar Tai Tik Man; hett vatten och luftkonditionering, varefter de brister ut i skratt.

När de visat oss runt på centret vill de sätta sig ner och sjunga sånger till Guds ära. De greppar gitar-

Utsikten från Ling Oi centret är enastående vacker. Yu Kun Chi och Tai Tik Man rehabiliteras långt från frestelserna i Hongkong. I processen fann de Gud.

rerna som de lärt sig spela på under tiden på centret och börjar sjunga. De flesta sångerna är på kantonesiska men en del melodier känner vi igen. Några av sångerna har engelsk text och vi sjunger *Sjung halleluja till vår Gud* på svenska, finska, engelska och kantonesiska.

Livet har förändrats för

Yu Kun Chi och Tai Tik Man.

– Förr när jag vaknade var drogerna det första jag tänkte på. Hela dagen tänkte jag på drogerna. Jag hade inget klart minne av dagen innan, jag minns överlag inte så mycket från de åren. Jag kände mig mycket ensam och tog allt mera droger

för att bli lycklig. Men ju mera droger jag tog desto olyckligare blev jag, säger Tai Tik Man.

Tai Tik Man säger att ju mera droger man tar, desto kortare verkan har de. Man måste ta mera hela tiden. Drogerna var det enda som var viktigt i hans liv. Vännerna och alla pengar gick till dem.

– Jag var lycklig när jag hade droger. Men då ruset var över mädde jag dåligt. Jag visste att drogerna inte var bra för mig. Jag kunde bara inte sluta.

Säg nej till droger

Nu vill Tai Tik Man och Yu Kun Chi tjäna Gud.

– Jag vill tjäna Gud i Ling Oi eller motsvarande center och hjälpa andra att komma ur drogberoende till ett nytt liv, säger Yu Kun Chi.

– Jag ska börja gå i kyrkan, skaffa ett jobb, tjäna pengar, säga nej till droger, säger Tai Tik Man. Vad kan man säga åt 14-åringar som blir frestade att prova droger?

– Bara det att de inte ska ha något med droger att göra, säger Tai Tik Man. Man ställs inför en svår situation när man kommer i kontakt med droger första gången. Jag var inte förberedd. Min vän gav mig droger och jag tog dem. Genom tron kan man få hjälp att hålla sig borta från drogerna, de är trons fiende.

– Say no to drugs, säg nej till droger, sammanfattar Yu Kun Chi.

Hjältebegravning i Kauhajoki efter erövringen av Tammerfors 1918.

Offer och hjältar i den sista striden

Både röda och vita motiverade sitt agerande med Bibeln

Sofia Torvalds

- De använde Bibeln för sina egna syften, säger docent Niko Huttunen som forskat i bibel användning under inbördeskriget 1918.

"Ett träd som bär giftiga frukter / skall ej odlas, ej kelas med", skriver poeten Bertel Gripenberg om de röda i sin samling *Under fanan*. Medan han tar fasta på hur man känner trädet på frukterna (Matt 7:16-20) skriver Edith Södergran i apokalyptisk anda "Världen badar i blod för att Gud måtte leva". Hon hade själv bevittnat hårda strider söder om Raivola, strider som utmynnade i ett tjugotal döda på den vi-

ta och omkring 150 på den röda sidan.

Det var inte bara poeterna som tolkade samtidens händelser med hjälp av Bibeln. Både på den röda och den vita sidan användes Bibeln flitigt för att motivera och försvara det egna agerandet, poängtera det egna lidandet och peka på motståndarsidans ondska.

- Det förvånade mig, säger docent Niko Huttunen, författare till boken *Raamatullinen sota* (Det bibliska kriget). Hans upptäcktsresa till år 1918 började med att han skrev en doktorsavhandling om Paulus. Paulus tankar om överheten intresserade honom, och han frågade sig hur det bibelstället användes under inbördeskriget. När han började forska i materialet upptäckte han att det ingalunda var bara

Niko Huttunen har alltid fascinerats av inbördeskrigets händelser.

Paulus som användes som retoriskt slagträ.

- Jag tror inte att vi inser hur mycket Bibeln förr användes i både tal och skrift. Jag tror inte ens att vi inser hur mycket den används i dag. När ögonen väl öppnas för frågan hittar man bibelillusioner och citat

överallt, säger Huttunen som till och med hittat bibelcitat på tidningen Citys löpsedlar.

Den sista striden

När Huttunen inledde sin forskning väntade han sig hänvisningar till Paulus och Jesus, men att det apokalyptiska tänkandet trädde fram så starkt gjorde honom överraskad. Att rikta in sig på världens undergång och de yttersta tiderna var vanligt bland det äldre prästerskapet, men tanken var inte heller främmande för marxisterna.

- De kristna väntade sig Jesu återkomst medan socialisterna uppfattade den "sista striden" som den revolution som skulle leda till en ny och bättre värld.

Den röda sidan anspelade ofta på Bibeln i sina texter. I de röda beskrivning-

arna av hjältedöd kunde döden jämföras med den kristna martyrens lidande, ett lidande som lindrades av vissheten om att det rätta ändå skulle segra till slut. I arbetartidningarna var kristna idéer ingalunda bortensurerade, tvärtom.

- Jag blev ganska häpen då jag märkte att tidningen *Arbetarbladet* då den började utkomma år 1919 regelbundet publicerade spalten "För söndagen", berättar Huttunen.

I "För söndagen" behandlades bibeltexter, visserligen i kyrkokritisk, men inte religionskritisk anda. Texterna handlade främst om bibeltexternas moraliska och andra positiva betydelse.

Överhet och underordning

I Romarbrevets 13 kapitel

skriver Paulus bland annat: "Varje människa skall underordna sig all den överhet hon har över sig. Ty det finns ingen överhet som inte är av Gud, och den som finns är förordnad av honom. De som motsätter sig överheten gör därför motstånd mot Guds ordning, och de som gör motstånd drar straff över sig själva."

Huttunen påpekar att överheten i den svenska bibelöversättningen från år 1703 är en "han", trots att pronomen enligt den grekiska ursprungstexten borde vara "hon". I den svenska bibelöversättningen från år 1917 är överheten "den".

- Min teori är att det här visar hur monarkins "han" trängs undan av de nya grundlagsidéernas "den". Bibelöversättningarna lever med tidsströmningarna, säger Huttunen.

Leppävirta kyrka som de röda använde som kasern. De vita tyckte att de röda hade ohelgat kyrkan.

De vita kände att de försvarade den lagliga samhällsordningen och den grundlagsenliga kontinuiteten. Kanske kan man i begreppet "överhet" också läsa in en klassdimension. Eftersom överheten upplevdes som "laglig" var det också nödvändigt och tillåtet att straffa dem som satte sig upp mot dem som styrde.

– Bakom Paulus text syns tanken om de starkas lag. Om den svaga underkastar sig är det också den starkares plikt att bete sig väl. Tanken har inga moraliska dimensioner, det handlar helt enkelt om att inse sin plats och bete sig enligt det.

De som efter kriget gick in för att använda begreppet "frihetskrig" tonade helst ner diskussionen om överhet. Det här därför att Paulus uppmaning att foga sig till överheten inte passade ihop med tanken om ett frihetskrig där Finland gjorde uppror mot Ryssland.

– Samtidigt lever tanken om överhet kvar åtminstone inom det militära språket. Det finns tydliga hänvisningar till överheten i den krigsmannaed som beväringar svär än i dag, påpekar Huttunen.

Den som griper till svärd

När Jesus fängslades var det en av hans egna som grep sitt svärd och högg örat av översteprästens tjänare (Matt 26:51–52). Då sa Jesus: "Stick tillbaka ditt svärd. Alla som griper till svärd skall dödas med svärd."

Jesu citat kan härledas till *Lex Talionis*, talioprincipen. Den uttrycks i Mose lag: öga för öga, tand för tand.

– Den tanken uppkom ursprungligen för att begränsa våldet och förhindra ändlösa hämndspiraller, säger Huttunen.

Jesus tar i sin undervisning avstånd från den tanken. "Med den dom som ni dömer med skall ni dömas, och med det mått som ni

mäter med skall det mätas upp åt er", säger Jesus i Bergspredikan.

– Men då säger han det inte för att göra upp en straffprincip, utan som en varning. Jesu ord om att de som griper till svärd ska dödas med svärd kan också tolkas pacifistiskt.

Under inbördeskriget användes Jesu ord för att motivera avrättningarna av de röda.

– Tanken var ungefär: de började, de fick vad de förtjänade. Sedan kunde man

bara beklaga det sorgliga ödet de röda dragit över sig själva, säger Huttunen.

– Det här är ett bra exempel på hur man kan använda Bibeln för sina egna syften.

Men även om straffet på många håll upplevdes som nödvändigt var det också ångestskapande. **Jarl Hemmer** skriver i dikten "Det värsta":

Så skörda, Finland, allt vad du sått med tallösa blodigt skriande brott! –

Hur bittra blir gärningar, tankar och ord!

Det största mordet var kärlekens mord.

Nu växer blott hat på din jord.

Offer och hjältar

Tanken om offer levde starkt i retoriken på bägge sidorna.

– När mantalade om offer för terrorn framhöll man offrets renhet och oskuld och förövarens ondska. Ett annat offer var hjälten: han som stupade för fosterlandet eller för sina ideal eller sin ideologi.

Jesu offer blir något som både de vita och de röda kan identifiera sig med.

– Tio präster dödades under inbördeskriget. Det berättades historier om att någon av dem skulle ha blivit korsfäst, men de berättelserna är inte sanna, säger Huttunen.

Han säger att inbördeskrigets korsfästelseberättelser var ett led i en europeisk martyrtidning. Liknande berättelser cirkulerade också under Stora ofreden, men just korsfästelsen var ett element som inte förekommit i Finland tidigare.

Efter kriget delades den röda sidan upp i socialdemokrater och kommunister. Bland socialdemokraterna ledde det till en schizofren tolkning av händelserna 1918. Å ena sidan hade man gått in för att arbeta för reformer på demokratisk väg och ville inte väcka det slumrande hatet till liv. Å andra sidan hade man många svåra minnen från kriget.

– Ett sätt att handskas med det var att identifiera sig med den lidande Jesus.

I bilden av hjälteoffret, herden som offerar sig för sin flock, förenas tanken på offret och hjälten. Framför allt då de vita hjältarna jordfästes trädde den idén tydligt fram i begravningsstolen. Prästerna sa att Jesus dog för sina "vänner" eller "bröder" och uppmanade åhörarna att följa Jesu exempel.

"När ni nu ska genomföra den här viktiga uppgiften så kom i håg att det ni gör ska ni göra kallblodigt. Dessa dömda har gjort uppror mot Gud och överheten och deras lön är döden."

Sagt av båtbyggaren Mikko Kilpiä till exekutionsplutonen som hade i uppgift att skjuta de röda som dömts till döden av fältdomstolen i Taipalsaari 1918.

"Det här är Guds krig mot djävulen."

Pastorn och riksdagsmannen Antti Rentola i en ledare i tidningen Ilkka.

"Född 1901. Mördad 1 maj 1918 i Hauho, där över 20 kvinnor från Valkeakoski råkade i de vitas händer. Dessa förde kvinnorna till ett kärr och sköt dem alla. Ännu fyra år efter det här har det inte vuxit gräs eller mossa på det stället, så mycket oskyldigt blod hade det runnit på marken."

Om Anna Tuomisto i ett minnesverk över de röda i Sääksmäki.

"Den som ångrar sig får nog sina synder förlättna och ett evigt liv, med Gud befriar inte syndaren från syndens följer i tiden."

Biskop Colliander motiverar sin åsikt om att de röda fångarna inte ska benäddas med Paulus ord om att vad man sår får man också skörda.

"Då spirar på Golgatas kullar blommor för dem som sover där under, för dem som orubbligt vandrade sin korsväg till slutet – för martyrer både nära och fjärran – som ett tack utplanterade av de händer som genom den färd till Golgata som tusen martyrer gjorde fått en möjlighet att delta i att skapa ett nytt och lyckligt liv."

Kaarlo Valli om världen efter att klasskampen är över och socialismen segrat.

(Översättningar från finska av Sofia Torvalds.)

Varkaus fabrikskyrka som de vita använde som fängelse.

Jyväskylä landsbygdsförsamlings kyrka brann i en olycka just före kriget. Den brinnande kyrkan fanns med i Jyväskylä skyddskårs flagga. Den blev en symbol för de hårda tider som kom.

Ur boken Suomen vapausota kuvissa

Ur boken Suomen vapausota kuvissa

Ur boken Suomen vapausota kuvissa

– De metaforer som användes kunde vara ganska groteska: soldaterna offrade sitt hjärteblod på fosterlandets altare, säger Huttunen och minns att han själv i armén fick lära sig Sillanpääs marschsång där beväringarna påmindes om att det var varje soldats rätt att stupa för sitt land.

Ta ansvar för bibeltolkningen

Niko Huttunen är prästvigd, men jobbar just nu delvis som forskare vid Helsingfors universitet och delvis som Helsingforsbiskopen **Irja Askolas** efterträdare som teologisk rådgivare för biskop **Mikko Heikka** i Esbo stift. Vågar han själv längre citera Bibeln, han som vet allt om

hur bibeltexter kan användas i destruktiva syften?

– Visst vågar jag använda Bibeln! Men jag minns också att jag måste ta ansvar för min egen bibeltolkning.

Huttunen menar att tolkningen alltid styr texten åt något håll.

– Man kan inte gömma sig bakom Bibeln.

Han exemplifierar med diskussionen om vad Paulus skriver om homosexualitet.

– När Paulus fördömer homosexualitet gör han det i ett sammanhang: det handlar om avgudadyrkan. Om man verkligen skulle ta det bokstavligt borde man leta efter avgudabilder hemma hos de homosexuella. Men det gör ju ingen i dag, för tanken är orimlig.

Presentation

Den första feministen

Poeten **Sophia Elisabet Brenner** (1659–1730) har kallats "den första uttalade feministen i Sverige". Boken *Wår lärda skalde-fru* (Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet 2011) handlar om Brenner och hennes tid. Boken belyser olika sidor av hennes liv och diktning och presenterar de människor och den tankevärld som var hennes. Den innehåller bland annat en intressant artikel om Brenners andliga poesi. En av hennes dikter finns nedtecknad på altartavlans ram i Pedersöre kyrka.

Sophia Elisabet Brenners man, miniatyrmålaren **Elias Brenner**, föddes i Storkyro prästgård och gick i skola i Nykarleby och Björneborg. Han studerade senare i Uppsala. (ST)

Om helighet för sökare

Kyrkostyrelsen har utkommit med boken *Heligt - helt enkelt* av **Jaakko Heinimäki** och **Hilka Olkinuora**. Boken ska enligt kyrkostyrelsen fungera som "katalysator för idéer för dem som är intresserade av modernt liv och tidlösa tankar". På 300 sidor betar den lilla boken av bland annat dopet, skratet och den heliga natten.

Översättningen är inte dålig, men de aforistiska, korta, funder samma texterna är inte alltid lätta att förmedla till ett annat språk. Något i mig undrar om inte de svenska församlingarna hade förtjänat ett eget litet helighetsprojekt med egna texter, skrivna på svenska. Då hade kanske inte heller en felaktig böjning av ordet "luthersk" på bokpärmerna passerat de involverade.

Boken är en del av evangelisk-lutherska kyrkans projekt Helig. Temat synliggörs i församlingar och kyrkliga organisationer under 2010–2012. (ST)

Rolf af Hällström

- Det är dansarens egen inre inställning som är avgörande, säger Titta Tunkkari, inhemska pionjär inom kristen professionell danskonst och aktiv i Xaris Dance Finland.

Musik och bildkonst har ingått i den kristna kulturen i århundraden, att "dansa sin tro" har inte många år på nacken.

- Jag var bara tolv-tretton år när jag målmedvetet gick in för att dans ska bli mitt yrkesval, säger **Titta Tunkkari**. Mer än så: hennes mål var att uttrycka sin kristna tro som professionell dansare.

Tunkkari är tacksam över två saker hemma i Karleby. Där fanns Keski-Pohjanmaan balettiopisto som alltid varit en viktig etapp för unga som vill bli proffs. Och där fanns en svensk församling med en progressiv kyrkoherde som hette **Johan Candelin**.

- Han öppnade dörrarna till församlingen. Jag har aldrig behövt genomgå någon "tro och dans"-kris, förklarar Tunkkari.

Ut i Europa

I början på nittioalet fanns det inte någon professionell dansgrupp i vårt land där hon kunde uttrycka sig som hon ville. Det blev att åka ut i Europa, första nappet kom i Belgien.

Tunkkari har dansat med evangeliserande pingstväner och i katolska katedraler i Holland som ett led i Vatikanens jubelår. När det varit som mest har det funnits 60 dansare från 25 nationaliteter i en produktion.

År 1996 var branschen kristen danskonst mogen för ett mera organiserat sammanhang. Xaris Dance kunde kallas ett välgörenhetsbolag, att via en produktion samla pengar för ett välgörande ändamål. Målet har varit ett rumäniskt barnhem, tjetjenska flyktingar men också ett brittiskt behandlingshem mot åttstörningar.

Hon uttrycker sin tro genom dans

Xaris Dance Finland har uppträtt i många kyrkor och bland annat på Nordens största kristna ungdomsfestival "Maata näkyvissä" i Åbo. En annan samarbetspartner är Finska Missionssällskapet.

När målet är klart arbetar gruppen fram en dansproduktion och under halvannan månad både övar man in produktionen och gör en turné med kanske ett femtontal föreställningar.

- Tyskland, Belgien, Spanien, det forna östblocket, räknar Tunkkari upp. Xaris samarbetar oftast

med olika välgörenhetsorganisationer, i Tyskland finns det gott om dem.

- Det hela är som ett jättestort pussel, med mycket ekumenik.

Ingen dans på rosor

En dansarkarriär i Finland är fortfarande ingen dans på rosor. Än mindre om

man hör till en marginell grupp som den vägen vill uttrycka sin tro. Titta Tunkkari har dansat också i sekulära produktioner som *Eugene Onegin* på Nationaloperan.

- Jag följer läkaretiken. Inte väljer en läkare heller sina patienter.

I Xaris finländska proffs-

grupp ingår åtta dansare. Nyligen har man kopplat in 24 praktikanter, amatörer som redan dansat en hel del. Projektet Xaris Kids trampar ännu i barnskorna.

Gruppens nyaste produktion är en danssaga för barn där man samlat ihop danser från olika delar av världen och skissat ländernas visuella bakgrund.

Som konstform är dans som teater, fast mera abstrakt. Det går enklare att skraddarsy föreställningar och sammanställa olika element.

- En församling kunde ordna kvinnodagar och beställa in en föreställning med temat "att orka", tipsar hon.

Liturgisk dans är inte konstigare än någon annan del av gudstjänsten. Det gäller att betakta rummet, vilket moment det är fråga om: bön, trosbekännelse, kyrie.

- Rörelsespektret är obegränsat, säger hon.

Xaris hämtar ny publik

Titta Tunkkari säger att konstvärlden inte gör någon skillnad mellan kristen och annan dans. Danskonsten rymer fler former av andlighet och fler -ismer än i någon annan konstform.

I själva verket ser dansproffsen positivt på att det finns en kristen grupp som når ut till en publik som aldrig annars skulle bry sig om en dansföreställning.

- Vår publik har knappt sluppit sina fördomar mot dans, så vi är ganska konservativa till vår stil, medger hon.

Men responsen är positiv.

- En kyrkoherde uppe i norr berättade att han länge var mycket skeptiskt inställd och fördomsfull. Men efter att ha sett föreställningen ändrade han helt åsikt.

Ofta säger folk ett "jag vet inte riktigt vad som hände under själva föreställningen. Men det gick direkt till hjärtat."

Det är danskonstens hemliga vapen. Huvudet hinner inte filtrera bort känslorna.

Lätt hysteri utmynnar i njutbar upplösning

TEATER Ängland av Ann-Luise Bertell. Regi: Jarno Kuosa. Skådespelare: Lina Ekblad, Kris Gummerus, Susanne Marins, Marc Svahnström, Göran Sjöholm, Carola Sarén, m.fl. Spelas på Wasa Teater.

Wasa Teater inledde året med en urpremiär-dramakomedin *Ängland*, skriven av nyligen tillträdde teaterchefen **Ann-Luise Bertell**.

Här är vi nu, vad blev det av oss? Det är den grundläggande fråga som verkar gnaga och jaga Änglands personer. Frågan är inte bara vem och vilka vi är, utan lika mycket hur andra uppfattar oss, vilka de tror att vi är.

Lina Ekblad spelar rollen som Camilla, somefter femton år i England återvänder till hembyn Ängland tillsammans med den engelske fästmannen David, spelad av **Kris Gummerus**, för att fira det bröllop hon alltid drömt om. Medan dramats personer förbereder och genomför bröllopfesten hinner de också känna av varandras känslor inför det som är och framför allt det som har varit, ofta i en slående oförmåga att avslöja hur de egentligen känner. Mellan nutidens händelser fogas minnesbilder från tidigare år in i berättelsen i varierande kro-

nologi. Regissören har valt att tänja scenutrymmet bortom bristningsgränsen, och skådespelarna tar ofta sin tillflykt till varsitt hörn av salongen, där de för en dialog med varandra bokstavligen över huvudet på publiken. Publiken görs också delaktig i bröllopfesten, bland annat genom att brudföljet tågar genom det minglande publikhavet under pausen.

I synnerhet inledningen av själva bröllopfesten i andra akten balanserar under största delen av tiden på en tunn lina mellan det komiska och det tragiska, när brudparet och de-

ras närmaste försöker följa brölloppet utan att beröra sitt personliga bagage allt för mycket. Här visar i synnerhet **Susanne Marins**, i rollen som brudens barnbarnsbästis Maggie, prov på en enastående komisk talang, när hon faller sönder i nervöst vandrande och stammande. Samtidigt får hennes överspända beteende också gestalta en bitterhet inför den egna tillvaron och en osäkerhet inför Camillas storstilade återkomst.

Brölloppsförberedelserna i första akten präglas överlag av en stor portion nervös hysteri, som stundtals slår över och blir ett övermåk-

tigt sammelsurium av röster och dialoger. I andra akten faller pjäsen mera på sin plats, och i synnerhet den senare delen av andra akten lyser klart. Då står det klart att Ann-Luise Bertell och regissören **Jarno Kuosa** har skapat en pjäs som spänner vitt över livet och dess känsleregister. Det smärtsamma och det vackra, det pinsamma och det komiska existerar tätt intill varandra. Så utmynnar också slutet, med sin mörka dramatik, till sist i ett skimrande vackert ögonblick där skådespelarna får låna ord av en annan dramatisk mästare.

Erika Rönngård

Kulturnytt

Ny e-bibel blev succé

NIV Bible Ebook – den första Bibeln som kommit ut digitalt före den gått i tryck – har varit en försäljningssuccé. När den utkom för en månad sedan gick den snabbt upp i topp på Apples iBookstore-lista, och den har sålt mycket bra också på andra håll, bland annat via Amazon, rapporterar Christian Today.

NIV står för New International Version och är ett projekt som roddes i hamn år 1984 efter att hundratals forskare jobbat med att erbjuda en modern engelskspråkig bibelöversättning som samtidigt är trogen de hebreiska, arameiska och grekiska ursprungstexterna. Nu har alltså översättningen från 1984 uppdaterats.

Tryckversionen av nya NIV-Bibeln utkommer i mars och ska ersätta versionen från 1984. (ST)

Kristna babykläder för kändisar

Modegurun och designern **Jayneoni Moore** har inbjudit det kristna klädföretaget Faith Baby att visa upp sin kollektion för kändisar i samband med Golden Globe- och Oscars-festigheterna, skriver Christian Post.

Faith Baby grundades av **Stephanie McGuire** efter att hon fick ett missfall. Då hon senare blev gravid med en son kallade hon honom "ett svar på mina böner".

– Jag tänkte att det skulle vara så härligt om pojken kunde ha en t-tröja med orden "du är svaret på mammas böner" och så kom jag på att kanske någon annan mamma känner likadant, berättar McGuire.

Hon menar också att företaget inte i första hand finns till för att göra vinst utan för att sprida det glada budskapet. (ST)

Sjukhusresa i Aftonandakterna

Som för många andra cancerpatienter kom beskedet om sjukdomen som en blix från klar himmel för **Kristina Fernström**. Om hur det var att insjukna, bli opererad och behandlad och genomgå en svår process berättar hon i fem aftonandakter i radio onsdag kvällar.

– Jag mötte många människor, medpatienter under min sjukhusresa. De flesta är väldigt ensamma. Om jag nu kan hjälpa någon med min berättelse så är jag villig att lägga mig själv i blöt, säger Fernström som är en erfaren andaktsredaktör för radio Vega.

Att banda in en andaktsserie om cancer skiljde sig ändå markant från tidigare program.

– Andakterna är väldigt personliga på många sätt och det var inte alls lätt att göra dem. Jag återupplevde hela sjukdomstiden. Samtidigt har jag också fått så mycket hjälp genom förbön, stöd och god vård att jag gärna vill ge vidare min berättelse som stöd för andra. (NÖ)

Radio Vega onsdagar från 26.1. kl 19.20

Utgående från Jesu befallning ska nattvardsvinet vara framställt på vindruvor. Under medeltiden, när vinet var svårt att få tag på i Norden, började man i stället använda starkvin som kunde förvaras längre.

– Biskopsmötet har gett anvisningar om nattvardsvinet 1978, 1997 och 1999. Det finns inget speciellt kyrkvin, både röda och vita vanliga bordsviner kan användas. Vinet kan också vara alkoholfritt, förutsatt att det är ett druvvin, berättar docent **Yngvill Martola** vid Åbo Akademi.

I dag använder många

Vi frågar

Vad använder vi som nattvardsvin?

församlingar söta starkviner av typen portvin eller madeira. Martola uppfattar bruket av efterrättsviner som ohistoriskt och teologiskt dubiöst.

– På Jesu tid och i kyrkan användes vanligen jäst vin som inte var uppblandat med starksprit. Jag tycker också att symboliken blir väl krass vid användningen av rött vin. Urkyrkan använde mest vitt vin, vilket de orto-

doxa gör än i dag.

Martola ser heller ingen mening med specialgjorda oblater med ett intryckt krucifix, utan tycker att man kunde använda vanligt vetebröd.

– Ju konkretare symbolerna är, desto starkare blir kopplingen till den första nattvarden.

Nu kan nattvardsvinet vara alkoholfritt och brödet utan gluten och laktos.

– Helt regelrätt är det ju inte, men i den kristna kärlekens namn kan det ibland vara befogat. Det är ju ingen mening med att nattvarden får folk att må illa. (MW)

Körsvängen

med Svenska Oratoriekören

Svenska Oratoriekören har en lång och anrik historia. Kören grundades 1920, eftersom det fanns behov av en blandad kör som kunde åta sig att framföra krävande körmusik med orkester.

– Det fanns ingen svensk-språkig sådan i Helsingfors på den tiden, körlivet var inte lika rikt och mångsidigt som nu, säger Oratoriekörens vice ordförande **Hedvig Stenman**.

Efter en viss växtvärk stabiliserades körens verksamhet. Stenman lyfter speciellt fram de långvariga dirigenterna **Bengt Carlsons** och **Ulf Söderbloms** betydelse för Oratoriekörens fortlevnad.

– Under Söderbloms tid fram till mitten av 1970-talet uppfördes främst stora körverk med orkester. Under 1980-talet breddades repertoaren märkbart och kom också att omfatta bland annat mässor, kantater, nordisk körlyrik och gospel.

I dag har kören ett 30-tal medlemmar. De övar på söndagskvällar i Hög-

bergsgården under ledning av **George Buckbee**, som bland annat verkat vid Nationaloperan och Sibelius-Akademien.

– Han är en otroligt bra dirigent och pedagog, varje körövning är som en sånglektion, säger Stenman.

Under fjolåret firade Svenska Oratoriekören 90-årsjubileum genom att framföra **Sofia Gubaidulinas** körverk Johannespassionen tillsammans med Helsingfors stadsorkester, Akademen och Lyran.

– Verket framfördes på ryska och helhetsupple-

velsen var verkligen svindlande. Jag är glad att jag fick vara med om det.

För närvarande övar Oratoriekören inför en värkonserter där tanken är att framföra verk med bland annat fågeltema. Samtidigt förbereder man ett framförande av **Rossinis Stabat Mater** i november 2011. Kammarkören Idun har inbjudits att delta i projektet.

– Kören har gått igenom svårigheter men alltid repat sig. Den blir aldrig mer en stor kör, men jag är säker på att den kommer att leva vidare. (MW)

En nagelbitare i stillsamt tempo

FILM Gudar och människor (Des hommes et des dieux). Regi: Xavier Beauvois. Manus: Xavier Beauvois, Etienne Comar. I rollerna: Lambert Wilson, Michael Lonsdale, Olivier Rabourdin m.fl.

Gudar och människor tar oss med till 1990-talets Algeriet och ett land på gränsen till inbördeskrig. I ett kloster i bergen i Maghreb lever åtta franska munkar i nära kontakt med sina muslimska bröder och systrar. När oroligheterna närmar sig deras trakter står de inför ett svårt val: stanna kvar som stöd för det lilla samhället kring klostret som verkligen behöver dem, men då riskera att dö martyrdöden, eller resa bort och rädda sina liv. Valet är

I *Gudar och människor*, som utspelar sig i inbördeskrigets Algeriet, ställs en grupp munkar inför ett svårt val.

inte enkelt och innebär för flera av bröderna en kamp mellan tvivel och tro.

Xavier Beauvois film är en stillsam betraktelse av svåra tider, men också ett vackert porträtt av vardagliga göromål och mel-

lanmänniskliga möten. Filmen bygger på verkliga händelser med en delvis uppklarad tragisk utgång, men är alltså ingen dokumentär. Mycket i filmatiseringen ger ändå berättelsen en dokumentärlik känsla.

Scenerna är ofta långa och enkelt filmade, men när samtidigt nära in på karaktärerna. Allt ljud i filmen är dessutom naturligt, det vill säga på något sätt kopplat till det som sker. Filmmusiken består således nästan uteslutande av munkarnas sång.

Trots sin enkelhet och sitt stillsamma tempo är *Gudar och människor* en verklig nagelbitare. Det som i första hand för in åskådaren i berättelsen och håller en fången är ändå inte enbart det ödesdigra läget som munkarna befinner sig i, hotade av terrorister och armén, utan de olika karaktärerna som stiger fram och som ges liv av en imponerande skådespelarensemble. Speciellt min-

nesvärda är kanske **Lambert Wilsons** och **Michael Lonsdales** karaktärer, men även de andra skådespelarna gör aktningvärda insatser.

I en värld där terroristhot och extremister i media ofta får representera islam och där möjliga fredliga dialoger och religionsmöten lätt glöms bort eller ignoreras representerar *Gudar och människor* ett fascinerande inifrån porträtt som visar på religionens mörka sidor, men också dess makt att förena och stöda. Här framträder tvivel och våld, men med lika stor styrka också tro, hopp och kärlek. Således kort och gott en mycket tankeväckande och sevärd film.

Sofia Sjö

Jesus i Hongkong

Jag har klarat av det. Jag har klarat av att gå fram till vilt främmande människor på gatan och ställt den kontroversiella frågan: Känner du Jesus?

Att göra så strider helt mot min natur. Redan att inleda ett samtal med främmande människor strider ju mot det finländska lynnet. Än mindre ställa en fråga om något som vi räknar höra till vår mest privata sfär. Så det var ett stort steg utanför min bekvämlighetszon.

Så det var inte lätt. Och jag kan inte säga att det var särskilt roligt heller. Men det var lärorikt. En utmaning som jag klarade av.

Den största behållningen var att jag lärde mig ge ett vittensbörd över vad Jesus betyder för mig i fyra meningar. Och att kunna leverera hela evangeliet i åtta.

Nu undrar ni säkert vad folk svarade. Ja, det undrar jag också. För det mesta saknade vi ett gemensamt språk. Svaret kom på kantonnesiska, och även om jag kan lyssna flytande så förstår jag inte många ord av språket. Men hade vi ett gemensamt språk eller en tolk så fick vi igång riktigt intressanta diskussioner.

Det hela utspelade sig på gatorna i Hongkong. Jag har nämligen deltagit i en evangelisationskampanj där över jul. Jag har varit Jesus i Hongkong. Ryktet om min ödmjukhet måste ha gått före mig för arrangörerna hade redan på förhand utsett mig till att spela den rollen i det drama som förklarade evangeliet visuellt (för att detta inte ska missförstås måste jag här utfärda en ironivarning).

Jag kan inte låta bli att reflektera över vad diskussionen hade handlat om här i Finland. Troligen hade vi rätt snabbt kommit in på våra mest älskade samtalsämnen, kvinnliga präster och de homosexuellas rättigheter i kyrkan. Som om tron på Jesus hade nåt med kyrkans regelverk att göra.

Johan Sandberg

Du missade väl inte ...

**Liten avund
får inte
bli stor**
sid 13

**Diakonin anställer
väktare** sid 6

**Svårt vara katolik
på svenska** sid 8

**Dans går direkt
till hjärtat** sid 18

Daniel Eriksson

Maggie Holmberg, Ester Miros, Christina Ehnström och Ulla Boman utgör Kvinnobankens arbetsgrupp på Åland.

Kvinnobanken breder ut sig

Johan Sandberg

Vasa, Närpes, Jeppo och Raseborg. Det är några av de orter där Kvinnobanken är på gång att utvidga sin verksamhet i Svenskfinland.

Kvinnobanken är redan etablerad i Jakobstad, Helsingfors och på Åland. I slutet av januari hålls ett seminarium i Närpes som ska leda till att Kvinnobanken inleder verksamheten på orten. Vasa och Jeppo står i turen i februari och Raseborg under våren.

Kvinnobanken förmedlar mikrolån och utbildar fattiga kvinnor att bli företagare. Här i Finland syftar de lokala grup-

perna till att samla in pengar till banken som administreras av Kyrkans Utlandshjälp. Det är också Kyrkans Utlandshjälp som föreslår de olika hjälpprojekten.

– Man kan undra vad man kan åstadkomma med ett lån på åtta euro. Jo, man kan köpa en sax och bli frisör och därmed kunna försörja sig, säger **Ulla Boman**, en av de aktiva i Kvinnobanken på Åland.

Män kan vara med

På Åland startade Kvinnobanken i november i fjol. Initiativet togs av Zontaklubben, men klubben står inte bakom banken i öriket. Det hindrar ändå inte att fler klubbmedlemmar aktiverat sig i banken.

– Vi började med att sälja yrkeskort före jul, säger Boman. Det är kort som säljs för 25 euro

till förmån för utbildningen av kvinnor i u-länderna. För att de ska lyckas bli företagare måste de först grundutbildas i att kunna räkna och läsa.

Den åländska Kvinnobanken har en arbetsgrupp som nu ska inleda arbetet med att bredda nätverket.

– Vi vill gärna ha flera med i arbetet för det är ju oavlönat. Hittills är vi bara kvinnor som är engagerade, men jag ser inga hinder i att männen också kan vara med. Däremot strävar ju banken främst efter att hjälpa kvinnor, säger Ulla Boman som beskriver sig som är nybliven pensionär med ett socialt ansvar.

Hon upplever att banken tagits bra emot på Åland. Några ha frågat om man är säker på att pengarna kommer fram.

– Det får vi lita på att de gör. I Jakobstad startade **Gunvor**

Sarelin-Sjöblom den första Kvinnobanken i Svenskfinland för två år sedan.

Att intresset nu är så stort för nya grupper tror hon beror på att människor ser att hjälpen verkligen går fram.

– Det är väldigt genomskingligt, Kvinnobanken har inga stora administrativa kostnader. Det är finskt, det är ungt och ingen får någon lön för det jobbet gör, säger Sarelin-Sjöblom.

Utbildning och mikrolån

Som bäst har kvinnobanken olika projekt ute i världen. I Liberia koncentrerar man sig på att informera kvinnorna ute i byarna om deras juridiska rättigheter. I Sierra Leone och Belgiska Kongo yrkesutbildas kvinnor. I Kambodja och Peru ger man mikrolån. I Uganda jobbar man med hiv-positiva. Ett projekt är

på gång i Nepal och i Etiopien har man redan slutfört ett annat.

Kvinnobankens grupper i Finland arbetar med samla in pengar, det kan man göra genom att man som privatperson gör regelbundna inbetalningar eller att som grupp ställa till med ett evenemang. Gruppen kan samla till en aktie för 750 euro. En aktie behövs för att grunda en ny Kvinnobank i ett uland. Alla pengar går till Kvinnobanken och det finns ingen kassa på lokal nivå.

Kvinnobanken har sedan starten 2007 samlat in 2 miljoner euro. Som bäst finns det 210 bybanker som ger små lån åt kvinnor. Lånen handlar om hjälp till självhjälp. För att få lån måste kvinnan först visa att hon klarar av att samla in 20 cent.